

Bulletin

Komory daňových poradců ČR

2/2023

- TÉMA VYDÁNÍ: 30 let KDP ČR
- ROZHOVOR: Ing. Petra Pospíšilová, prezidentka KDP ČR
- Daňoví poradci v číslech
- Budoucnost etického kodexu KDP ČR
- 30 let legislativní činnosti Komory

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

právě jste otevřeli další číslo Bulletinu Komory daňových poradců České republiky, které je věnováno 30. výročí Komory. Bývá zvykem při podobných příležitostech rekapitulovat a spíše se ohlížet zpět. Cílem tvůrců tohoto čísla však byla snaha zrekapitulovat aktuální činnost Komory a nastínit její budoucí směřování.

Dovolil bych si tematicky obsah tohoto čísla rozdělit do čtyř základních sekcí. Základní statistické přehledy, mezinárodní kontext daňového poradenství, oblasti strategických priorit Komory a oslavy 30. výročí na společenské akci v Brně 26. 5. 2023.

Bez statistických údajů to samozřejmě úplně nepůjde. K základnímu přehledu o počtu členů, vývoji členské základy v čase a stavu evidence daňově poradenských společností jsou připojeny dva zajímavé články se souhrnem výsledků průzkumu spokojenosti s činností Komory ze strany daňových poradců a názoru podnikatelů na daňové poradenství. Komora se velmi snažila najít profesionální a nezávislou agenturu, která má kvalitní reference a zkušenosti s B2B průzkumy, věřím proto, že výsledky průzkumů jsou věrohodné a je možné je považovat za skutečný názor oslovených skupin respondentů. Na tomto místě si dovoluji poděkovat všem daňovým poradcům, kteří se do průzkumů zapojili.

Obecné pravidlo je, že věci neexistují samostatně a nedějí se izolovaně, ale mají vždy nějaký kontext. Kontextem daňového poradenství jsou bezesporu mezinárodní souvislosti týkající se daňového poradenství. Ať už je to historická inspirace regulace profese v České republice Německem a Rakouskem, nebo globalizace a digitalizace v současnosti. Proto je v tomto čísle Bulletinu zařazen rozhovor s prezidentem CFE Tax Advisers Europe, organizace sdružující 33 národních komor daňových poradců z 26 zemí.

Strategické priority Komory byly definovány současným Prezidiem Komory po posledních volbách do tohoto orgánu a ukazují, na které činnosti a aktivity se chce Komora zaměřovat. A právě z tohoto okruhu pochází několik článků a rozhovorů, které se věnují oblastem, jako je etika a profesní standardy, digitalizace, vzdělávání, kvalifikační zkoušky nebo legislativa. Věřím, že v těchto článcích naleznete nejen řadu zajímavých informací o tom, co Komora aktuálně dělá, ale budou i nastíněním cesty, po které Komora jde, a vyznačením směru, kterým se vydává. A to i přesto, že v některých případech je dnes obtížné předvídat, co na nás v cíli čeká. Tím mám na mysli zejména dopad dnes tolik skloňované umělé inteligence a nástrojů, které ji budou používat.

Živé, veselé, komunikativní, inspirativní, i tak bych charakterizoval společenské setkání, které se u příležitosti 30. výročí založení Komory uskutečnilo 26. 5. 2023 v Brně v hotelu International. 700 účastníků z řad daňových poradců a hostů, včetně zahraničních z Německa, Polska a Slovenska, pět prostorů pro setkání, čtyři z toho s kulturním programem, příjemné občerstvení, ale hlavně setkání s kolegy a kamarády. Pro ty, kteří se zúčastnili, jako připomenutí atmosféry večera a doprovodného programu, pro ty, kteří se zúčastnit nemohli, jako krátká reportáž z této akce, připojujeme několik fotografií.

Co napsat na závěr? 1. prosince 1992 nabyl účinnosti zákon o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců ČR, který se plnohodnotně naplnil na ustavující Valné hromadě 29. 5. 1993 založením Komory. Osobně věřím, že se Komoře podařilo naplnit očekávání do ní vložené, ale je samozřejmě na každém z vás, jak takovou věc sám zhodnotí. I k tomu, věřím, přispěje toto výroční číslo Bulletinu.

Děkuji těm, kteří se do přípravy tohoto čísla zapojili, a všem čtenářům přeji příjemné čtení.

Třicet let existence Komory daňových poradců představuje významný mezník v naší historii. Od svého založení jsme se stali neodmyslitelnou součástí daňového prostředí, poskytující kvalitní a odbornou podporu v oblasti daní a finančních záležitostí. Naše členská základna se rozrostla a vyrostla do skutečně silné a respektované profesní organizace.

Tento odstavec pro úvodník Bulletinu vygenerovala umělá inteligence (ChatGPT). ■

Ing. Radek Neužil, LL.M.,
tajemník Komory daňových poradců ČR

Obsah

■ Úvodník

Ing. Radek Neužil, LL.M. 1

■ Rozhovor

Rozhovor s Petrou Pospíšilovou, prezidentkou KDP ČR
(Ing. Radek Neužil, LL.M.) 3

■ 30 let KDP ČR

Daňoví poradci v číslech (Ing. Radek Neužil, LL.M.) 6

Daňoví poradci jsou hrdí na svou práci.
Komora jim dává silné profesní zázemí
(Ing. Petr Fusek) 10

Daňový poradce je jistota, že má firma daně v pořádku
(PhDr. Tomáš Soukup, Ph.D.) 12

Rozhovor s JUDr. Barbarou Pořízkovou o profesní etice
a roli etického kodexu v praxi profesionála
(Ing. Tomáš Urbášek, LL.M.) 15

Budoucnost etického kodexu KDP ČR
(Ing. Tomáš Urbášek, LL.M.) 18

30 let legislativní činnosti Komory
(Ing. Bc. Jiří Nesrovnal) 23

Zkoušky jsou branou do profese (aneb jak na to,
aby vedly i nadále k posilování členské základny)
(Mgr. Šárka Lásková) 27

Zamyšlení nad 30 lety vzdělávání
(Ing. Jan Molín, Ph.D., Ing. Zuzana Rylová, Ph.D.) 28

Digitální Komora v čase (MVDr. Milan Vodička) 30

Rozhovor s prezidentem CFE (Ing. Radek Neužil, LL.M.) 33

■ Ze života KDP ČR

30. výročí Komory daňových poradců ČR –
společenský večer 37

Doprovodný program – výlety 44

Tištěný čtvrtletník

Komora daňových poradců České republiky

Kozí 4, 602 00 Brno, tel.: +420 542 422 311

IČO: 44995059

moje.kdpcr.cz

www.kdpcr.cz

e-mail: kdpcr@kdpcr.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR

pod číslem E 22060

ISSN 1211-9946

Toto číslo vyšlo **23. 6. 2023**,

Datum předání do tisku: **16. 6. 2023**.

Tisk: **IMPAX**, spol. s r. o.

Ilustrační fotografie Shutterstock.com a Pixabay.com.

Čtvrtletník řídí redakční rada ve složení:

Mgr. Simona Hornochová, JUDr. Mgr. Petra Nováková, Ph.D.,
Ing. Lucie Wadurová, LL.M., doc. Ing. Jana Skálová, Ph.D.,
JUDr. PhDr. Karel Šimka, Ph.D., LL.M., doc. Ing. Jana Tepperová, Ph.D.,
MVDr. Milan Vodička, Ing. Hana Zídková, Ph.D.

Články procházejí recenzním řízením. Články obsahují názory
autorů, které se nemusejí shodovat se stanovisky KDP ČR.

Udělení souhlasu: Autor poskytnutím rukopisu dává redakci
souhlas s rozmnožováním, rozšiřováním a sdělováním příspěvku
na webových stránkách KDP ČR, v právních informačních systémech
a na internetových portálech spolupracujících s KDP ČR.

Objednávky inzerce na inzerce@impax.cz, tel. +420 244 404 555,
+420 606 404 953, mediakit a další informace na www.impax.cz.

Rozhovor s Petrou Pospíšilovou, prezidentkou KDP ČR

Rozhovor vedl Ing. Radek Neužil, LL.M., tajemník KDP ČR

Komora daňových poradců ČR slaví 30 let, vzpomeneš si, Petro, co jsi dělala před třiceti lety a jestli už bylo jasné, že se vydáš na profesní dráhu daňového poradce?

To už můžu spíš jen odhadovat. Podle letopočtu je jasné, že jsem ještě v té době studovala na Vysoké škole ekonomické v Praze, a jen tuším, že nově přijímané daňové předpisy mě asi nechávaly docela klidnou. Není to ale tak, že bych o daních vůbec nic netušila, protože část mého studijního oboru se zabývala veřejnými financemi a měla jsem takové předměty jako daňová politika, a nepochybně i odborné daňové semináře. Nakonec moje diplomová práce se zabývala srovnáním daňového zatížení spotřeby daní z obratu a tehdy nově zaváděnou daní z přidané hodnoty. Moc si toho už z té doby nepamatuji, ale jednu perličku si přeci jen vybavuji. Při tomto srovnání jsem vycházela z cenové hladiny cca z roku 1990. Nový daňový systém, kromě daně z přidané hodnoty, zavedl také spotřební daně. A u některých produktů mi vycházelo daňové zatížení tak vysoké, že by prodejce zboží musel ještě doplácet daň ze svého, cena pro spotřebitele nepokryla ani nově vybírané daně. Z toho je krásně vidět, jak velké byly pohyby cenové hladiny na počátku 90. let.

Když se řekne Komora daňových poradců ČR, co Tě prvně napadne a vybavíš si nějaké první vzpomínky spojené s Komorou?

Vybavuji si, že jsem jela na zkoušky do Brna, detaily zkoušky z písemné části už moc ne. Jen vím, že jsem lépe dopadla u daně z přidané hodnoty, kterou jsem se v té době moc nezabývala, těžiště mé práce bylo v oblasti daně z příjmů právnických osob. Tam moje výsledky u zkoušek nebyly nijak oslnivé, ale prošla jsem. Potom si vybavuji, že se mě komise ptala na možnosti leasingu zásob. Nebyla jsem nějak s to se v ten moment zorientovat, jen jsem jim odpověděla, že mi to připadá nějaké divné, že jsem to nikdy neviděla. Což není překvapivé, když to prakticky dosud nejde. Nicméně asi i skutečnost, že jsem se nenechala úplně vykolejit, nakonec vedla k tomu, že jsem zkoušky zvládla na první pokus.

Zdá se, že je čím dál těžší získat daňové poradce pro práci pro Komoru. Ty jsi prošla disciplinární komisí a prezidiem. Mohla bys zkoušet popsat, co je pro Tebe na práci v orgánech Komory zajímavé a z Tvého pohledu přínosné, přestože je to vlastně dobrovolnická práce?

Začínala jsem v disciplinární komisi, a nebylo to proto, že mě to tak nějak „napadlo“. Myslím, že v té době bych si ani nepomyslela, že bych něco takového mohla a měla dělat, neměla jsem v zásadě potuchu, o co půjde. Kandidovala jsem proto, že mě o to požádala moje tehdejší šéfová, která byla jednou z prvních daňových poradců, takže byla blízko založení Komory a její činnosti v úplném počátku. I když jsem netušila, do čeho se vrhám, byla ta zkušenost veskrze pozitivní. Umožnilo mi to potkat další kolegy, často mnohem zkušenější, a nahlédnout do činnosti Komory. V té době se teprve rodily procesy disciplinárních řízení, hlavní otázky, které jsme tam řešili, bylo neplacení členských příspěvků, protože v té době asi ani klienti daňových poradců

netušili, že by si mohli stěžovat. Právě to nahlédnutí do jiného světa bylo to, co mě zaujalo na začátku. S odstupem času můžu říct, že kromě velmi dobrého přístupu k informacím (co se nového v daních chystá, ať už z úrovně OECD, nebo EU) je to pořád ta pestrost toho, jak je možné daňové poradenství vykonávat, co u toho člověk může zažít a z čeho se může poučit, možnost setkání s kolegy z různých odborných i jiných oblastí a dalších lidí, kteří mají s daněmi něco společného, což je prakticky skoro kdokoli. Pomohlo mi to taky pochopit, že Komora, ve svém základu, je hlavně úřad, který má úkoly uložené zákonem. Cokoli, co Komora dělá pro daňové poradce navíc, je benefit a poměrně významná pomoc.

Jako prezidentka jsi vždy prosazovala, aby měla Komora nějakou strategii, jinými slovy, aby věděla, kam chce jít a co je pro to třeba udělat. Začneme ohlédnutím do minulosti. Mohla bys uvést nějaké příklady toho, čeho se Komoře v předchozích letech podařilo dosáhnout?

I když je v určitém smyslu Komora úřad, jak jsem uvedla dříve, tak její činnost do velké míry financují její členové prostřednictvím placených členských příspěvků, a ty potom zcela správně zajímá, jak s těmito prostředky naložíme. Jako prezidium jsme orgán, který by měl udávat Komoře určitý směr, aby členové mohli vědět, co se bude dít, co můžou čekat, a kolik je to případně bude stát. Měli bychom umět obhájit, že prostředky, které Komora vynakládá na svou činnost, jsou vynaloženy pro splnění úkolů, které jsou Komoře uloženy zákonem, a ve zbytku účelně, ve prospěch členů Komory. A protože člověk inklinuje k tomu, že zapomíná, stanovení určité strategie je podle mě cesta k tomu, udržet si přehled odkud, kudy a kam jsme se dostali za stanovené období. Strategie nám pomáhá si vzpomenout na to, kde jsme byli na začátku období, pomáhá nám stanovovat si průběžné dílčí úkoly a na konci vyhodnotit, jestli jsme se dostali tam, kam jsme zamýšleli, případně proč jsme se tam nedostali. Z tohoto pohledu si tak můžeme i „vzpomenout“ na to, jaké to bylo, než... Např. než jsme se stali povinným připomínkovým místem pro oblast daňových předpisů... Dnes už většinu z nás ani nenapadne, že by s námi Ministerstvo financí o těchto věcech nemluvilo, ale byly časy, kdy tomu tak určitě nebylo.

Úspěšná je rovněž organizace Koordinačních výborů, tuto platformu na formalizovanou diskusi o problematice daňových otázkách držíme už roky, a není to vždy jednoduché, myšlenky na to ji zrušit se objevují v pravidelných intervalech. A co se týče vnitřních záležitostí Komory, je to za mě zavedení nového informačního systému Komory a nových webových stránek. I když si asi v současné době můžeme říct, že nového na těchto věcech už po těch letech, kdy fungují, nic není, a zasloužily by zase nějaký upgrade... Ale toto je jen malinko z toho, co Komora úspěšně dělá, vyjmenovat všechno je reálně nemožné.

Další otázka bude logicky směřovat do budoucnosti. Můžeš uvést oblasti, kam je podle Tebe potřeba napřít síly, a co jsou cíle Komory pro nejbližší období?

Je to jednoznačně oblast digitalizace agend. Je to jednak něco, do čeho nás tlačí stát. V oblastech, kde Komora funguje jako úřad, nám přímo zákon nakazuje jít cestou digitálního přístupu. Je to jednak oblast zkoušek, jako vstupní brány do profese, kde musíme umožnit uchazečům digitální komunikaci, ale např. i oblast disciplinárního řízení, správy členské základny atd.

A další tlak podle mého názoru přijde ze strany členské základny. Komora už nyní prochází něčím, co se dá nazvat generační obměnou. Daňoví poradci, kteří stáli u vzniku Komory před třiceti lety a pomáhali nastavovat procesy jejího fungování, už pomalu odcházejí do důchodu a přicházejí mladší ročníky. Ty už si pomalu ani neumí přestavit, jak fungovaly faxy, pevné telefonní linky, psací stroje a podobná zařízení. Jsou zvyklí pracovat online, rychle, digitálně, a tomu se Komora bude muset přizpůsobit. Když jsem dělala zkoušky já, tak byly mobilní telefony téměř nepředstavitelný luxus, drahá krabice se sluchátkem na drátu, kdy telefonní hovor stál víc než dobrý oběd v drahé restauraci. Takže v té době byla zkouška ve formátu papír, tužka, kalkulačka, hromada knih na stole, zcela v pořádku. Ale nyní? Zkoušíme naše uchazeče pořád stejným způsobem, ale takto už nepracuje snad žádný daňový poradce... Tady máme před sebou ještě dlouhou cestu a bude to určitě stát hodně úsilí, peněz i personálních kapacit. Komora se bude muset proměnit, a snad se najde dost členů, kteří jí s tím pomůžou.

V posledních dnech a měsících opět nabrala na intenzitě debata o digitalizaci profese a využití umělé inteligence v daních. Jsi ohledně budoucnosti daňových poradců pesimista, nebo optimista? Ohrožuje nás digitalizace, nebo je to příležitost k dalšímu rozvoji?

V tomto jsem já osobně vždy optimista. Myslím, že digitalizace a umělá inteligence má velkou šanci se stát výborným pomocníkem při práci daňových poradců. Mám určité pochopení pro obavy některých kolegů, je to pro mnohé z nich nová disciplína, ke které nemají důvěru, nicméně to jsme v historii viděli už mnohokrát. Jak asi fungovalo daňové poradenství před 50, 60 lety? Prakticky nebyly počítače, informace se vyhledávaly v knihách a knihovnách, rady pro klienty se psaly na psacím stroji, smlouvy maximálně s několika průklepy, co psací stroj utáhl... Postupně se situace změnila, přišly telefony (mnohem rychlejší přenos zadání než sjednání osobní schůzky nebo zaslání dopisu), počítače a faxy, pak internet... Vedlo to k tomu, že by daňoví poradci přišli o práci? Nezdá se mi. Podle průzkumu, který jsme dělali mezi našimi členy, nemají tyto problémy se získáváním klientů a zakázek, s tím opravdu pomoci nepotřebují, práce podle všeho mají pořád dost. Proměnila se práce daňového poradce? Jistě, v té technické a technologické rovině. Ale lidský element je pořád potřeba: pochopit klienta, co přesně potřebuje – to není vždy to samé, na co se ptá – umět mu pomoci najít to správné řešení, vysvětlit to tak, aby tomu porozuměl... To jsou podle mě oblasti, kdy umělá inteligence ještě dlouho nebude moci člověka nahradit. Proč? Hodně toho sice ví, ale emoce nemá, ty jsou lidské, a k naší práci neodmyslitelně patří. Navíc, jak říká nejmenovaný soudce NSS, právo není matematika, je potřeba

vždy vzít v úvahu celý kontext, a to je podle mě nezastupitelná úloha člověka, v našem případě daňového poradce.

Počet členů Komory stále mírně narůstá, i přesto, že řada kolegů, kteří do Komory vstoupili v prvních letech její existence, Komoru opouští a odchází např. do důchodu. Rád bych se zeptal, proč si myslíš, že by daňové poradenství mohlo být atraktivní pro mladé lidi, kteří se rozhodují, kam nasměrují svoji profesní kariéru?

Daně jsou s lidstvem už staletí, ne-li tisíciletí, a dokud bude mít lidstvo potřebu se sdružovat do celků, kterým říkáme stát, tak bude potřeba toto nějak organizovat, a tedy budou na to potřeba peníze, které se vybírají právě prostřednictvím daní. A ti, co je mají platit, se budou vždycky potřebovat poradit s někým, kdo tomu rozumí. I když víme, že nás bolí zub, tj. víme, kde je problém, nikoho z nás nenapadne, že by si ho sám vyvrtal, i když na internetu asi najdeme návod i pro toto. Obrátíme se na někoho, kdo tomu rozumí. To bude platit i v daních, daňový poradce bude pořád potřeba jako odborník na svou profesi. O tom nepochybuji. Navíc je to profese, která neustále umožňuje se něco učit, posouvat se, dělat nové věci. A nepochybně je to i činnost, která je dobře ohodnocená, a peníze budou pořád hrát roli i pro naše nové kolegy a uchazeče o profesii.

Poslední otázka se týká role samotné Komory. Proč si myslíš, že profesní organizace dává pro její členy smysl, a bude hrát důležitou úlohu v rozvoji profese i v budoucnosti?

Funkční profesní komora vždy funguje ve prospěch svých členů a pomáhá jim. To bude platit vždy, a platí to i v případech, kdy se v nějaké organizaci sdružují lidé se společným zájmem, i když jim to stát neukládá. To vidíme všude ve světě, komor daňových poradců s povinným členstvím je spíš menšina. Ale tyto

V oblastech, kde Komora funguje jako úřad, nám přímo zákon nakazuje jít cestou digitálního přístupu.

organizace existují i ve státech, kde žádná taková povinnost neexistuje, a jejich členové se tam tedy zcela jasně sdružují proto, že jim to dává smysl. Typicky jim taková organizace poskytuje podmínky pro jejich rozvoj, získávání a výměnu informací, ale i možnosti navázání vztahů s ostatními lidmi, kteří mají podobný zájem. Pokud tedy bude Komora poskytovat svým členům dobré zázemí a naplní jejich potřeby, zejména tedy nepochybně profesní, tak bude existovat vždy, i kdyby členství nebylo ze zákona nutné.

Já věřím tomu, že naše Komora je pro své členy užitečná a že ve většině případů jsou jejími členy rádi, přestože jim to ukládá zákon, a tím pádem nemají jinou možnost. Za sebe určitě můžu říct, že se vždy snažím o to, abychom v Komoře dělali to, co je pro naše členy užitečné, co jim v jejich práci a životě pomůže a co jinde nedostanou. Snad se nám to společně daří! ■

Podcast NADANĚ

Podcast můžete sledovat nejen na Komorovém [YouTube kanále](#), ale také na svých oblíbených platformách [Apple Podcast](#), [Spotify](#), [Google Podcast](#).

Daňoví poradci v číslech

Ing. Radek Neužil, LL.M.,
tajemník KDP ČR

V následujícím přehledu jsou uvedena základní statistická fakta o daňových poradcích a daňově poradenských společnostech.

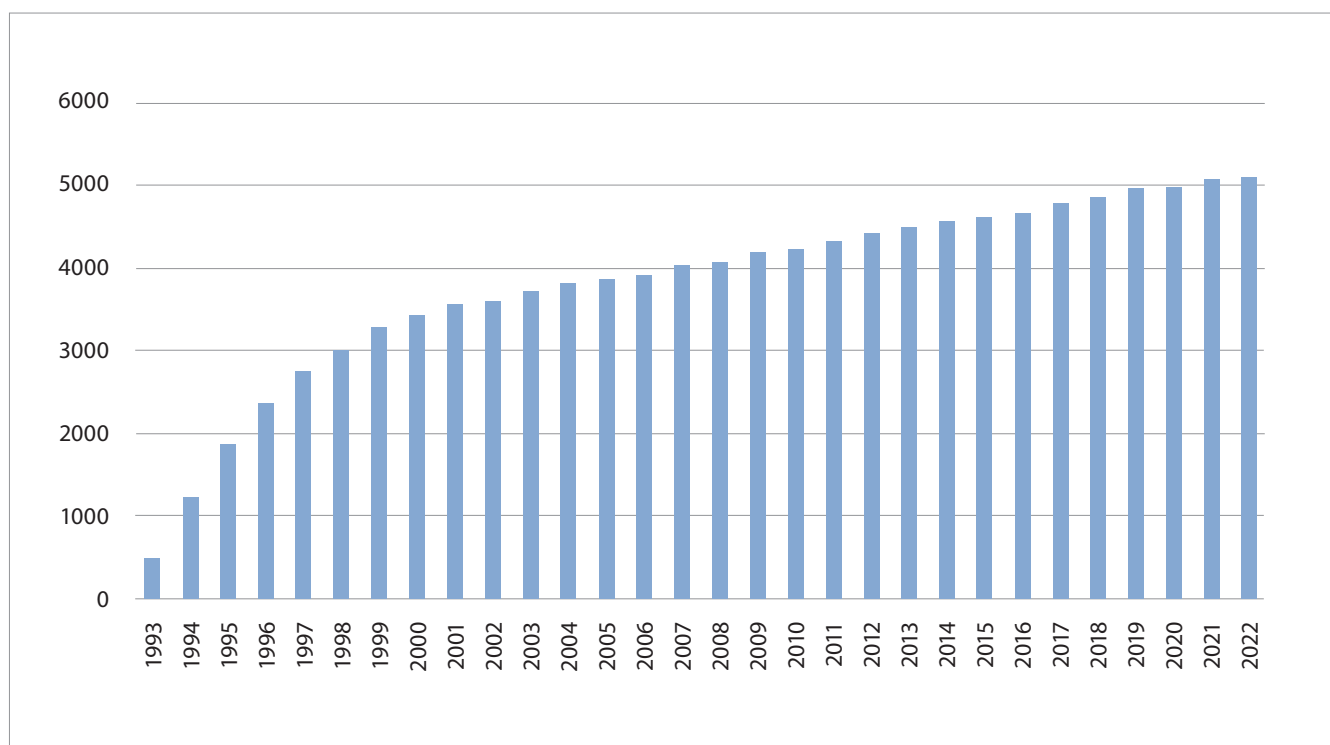
Je zřejmé a logické, že největší boom nárůstu členů Komory nastal v letech následujících bezprostředně po zahájení činnosti Komory. I přes logický a postupný pokles nárůstu členské základny je dobrou zprávou, že počet daňových

poradců stále mírně narůstá. To se děje i přesto, že kromě přírůstku členů je potřeba zohlednit daňové poradce, kteří profesi opouštějí, což se nejčastěji děje z důvodu věku a ukončení aktivní ekonomické činnosti a odchodu do důchodu. Jen v roce 2022 ukončilo členství v Komoře 77 osob.

Celkový počet DP v letech 1993 až 2022

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Celkový počet DP	487	1228	1863	2361	2756	3007	3295	3441	3557	3614	3715	3825	3877	3908	4004

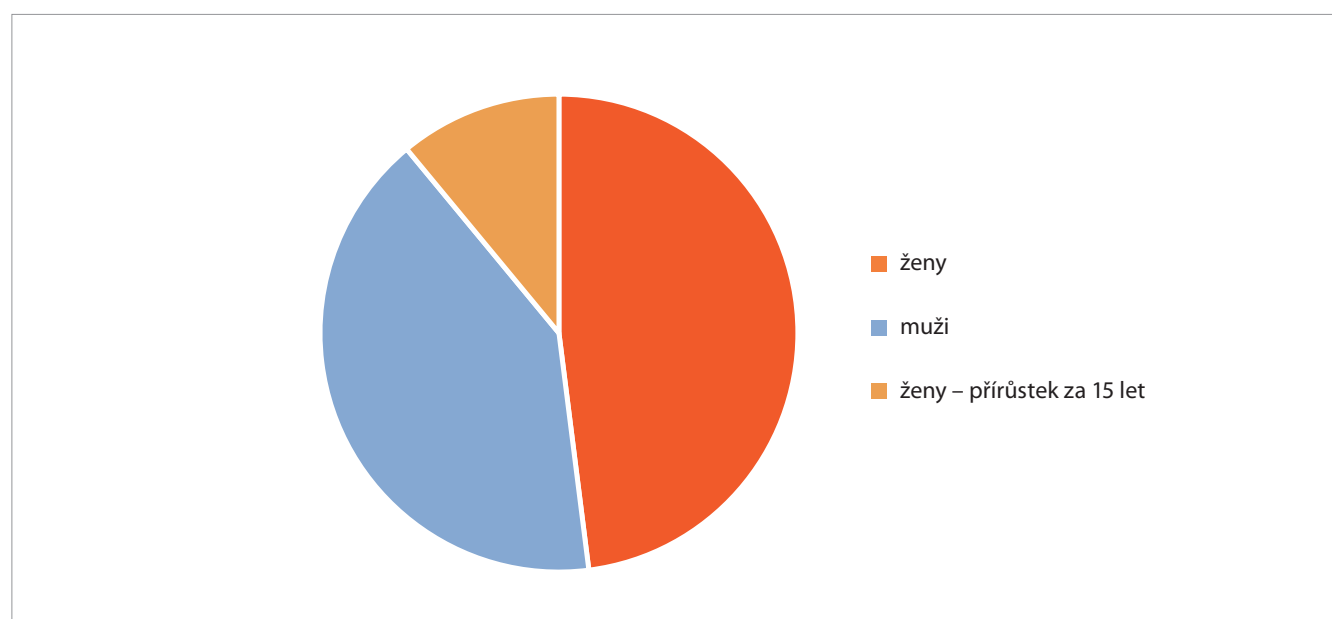
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový počet DP	4055	4174	4223	4324	4410	4495	4547	4614	4655	4791	4865	4968	4993	5080	5105

Zajímavé je srovnání vývoje poměrného **zastoupení žen a mužů** v profesi daňového poradce, což demonstrují na vybraných třech letech 1997, 2012 a 2022, kdy je vidět, že došlo k překlopení genderové majority a trend v navyšování podílu žen v profesi nadále pokračuje.

Rok	1997		2012		2022	
	počet	%	počet	%	počet	%
ženy	1461	48,6	2466	54,82	2981	58,39
muži	1545	51,4	2032	45,18	2124	41,61
celkem	3006	100	4498	100	5105	100

Zastoupení žen a mužů v daňovém poradenství

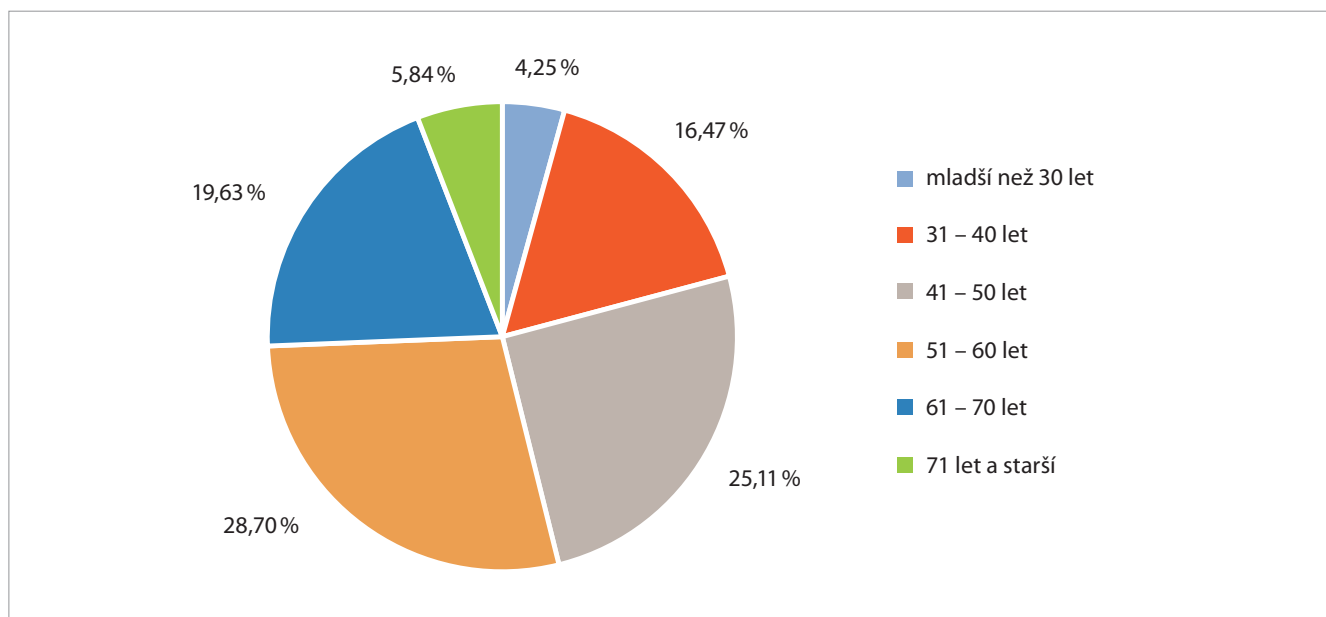

Věková struktura daňových poradců ukazuje, že nejsilnější skupinou jsou členové Komory ve věku 51 až 60 let. Na obou stranách spektra jsou pak logicky nejmladší daňoví poradci do třiceti let (217 osob) a nad 71 let (298 osob). Průměrný věk daňových poradců je 52 let, resp. průměrný věk při přepočtu na datum narození je 15. 1. 1971.

Statistika a graf podle věkových kategorií k 31. 12. 2022

Počet DP podle věkových kategorií k 31. 12. 2022		
Věková kategorie	počet daňových poradců	zaokr. %
mladší než 30 let	217	4,25
31–40 let	841	16,47
41–50 let	1282	25,11
51–60 let	1465	28,70
61–70 let	1002	19,63
71 let a starší	298	5,84
CELKEM	5105	100

Počet DP podle věkových kategorií k 31. 12. 2022

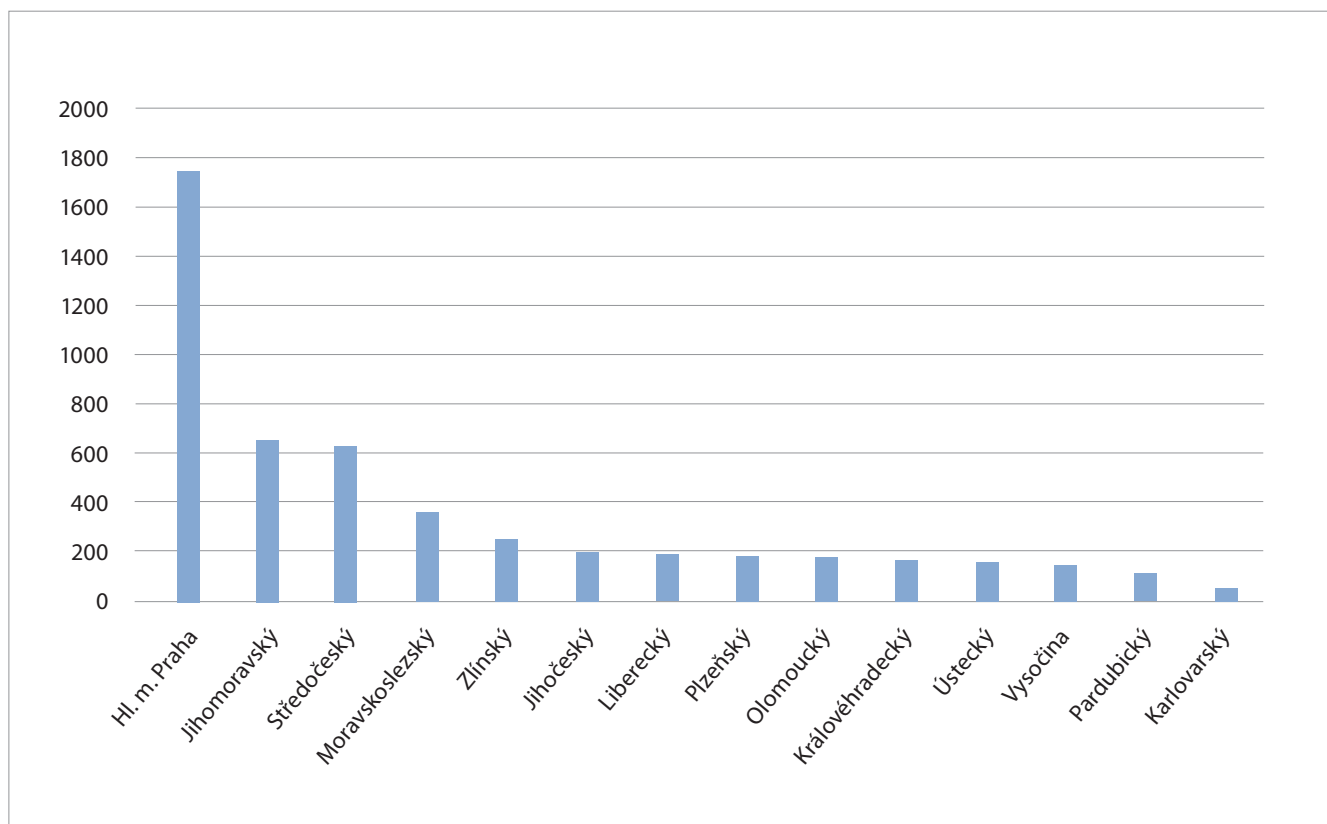

Rozložení do krajů odráží do značné míry ekonomickou sílu Prahy a Středočeského kraje, kde je koncentrace daňových poradců největší. Mezi ně se těsně vklíní kraj Jihomoravský, což může mít i historické souvislosti z doby vytváření profese a následně sídla Komory.

Statistika rozložení poradců do krajů

Počet daňových poradců v krajích k 31. 12. 2022			
Kraj	ženy	muži	celkem
Hlavní město Praha	1051	687	1738
Jihomoravský	364	299	663
Středočeský	386	249	635
Moravskoslezský	222	146	368
Zlínský	151	104	255
Jihočeský	113	90	203
Liberecký	118	70	188
Plzeňský	108	79	187
Olomoucký	107	78	185
Královéhradecký	87	90	177
Ústecký	93	76	169
Vysočina	76	68	144
Pardubický	64	59	123
Karlovarský	38	27	65
Mimo ČR	3	2	5
			5105

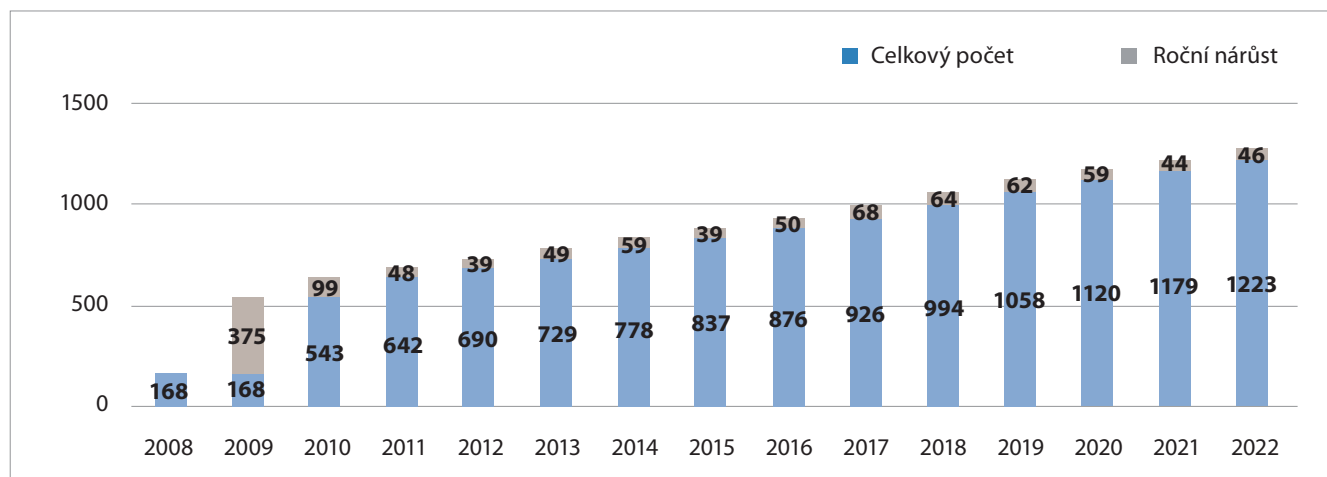
Počet daňových poradců v krajích k 31. 12. 2022

Na doplnění statistiky daňových poradců lze uvést, že k 31. 12. 2022 Komora evidovala 110 asistentů daňových poradců a 52 penzionovaných daňových poradců. Ani jedna z uvedených kategorií sice není zapsána v běžném seznamu daňových poradců, který Komora vede podle zákona, obě skupiny budoucích a minulých kolegů ale aktivně udržují s Komorou kontakt a jsou součástí širšího společenství v rámci Komory.

Daňově poradenské společnosti Komora v souladu se zákonem eviduje od roku 1998. K 31. 12. 2022 Komora evidovala 1 269 daňově poradenských společností, v nich pak působilo 2 269 daňových poradců.

Celkový počet daňově poradenských společností v letech 2008–2022

Daňoví poradci jsou hrdí na svou práci. Komora jim dává silné profesní zázemí

V dubnu tohoto roku proběhl mezi členy Komory daňových poradců České republiky průzkum, jehož cílem bylo získat zpětnou vazbu na činnost Komory, zjistit spokojenost s poskytovanými službami i zázemím, které Komora svým členům poskytuje, a zmapovat činnost daňových poradců. Průzkumu se zúčastnilo 1 205 poradců, tedy cca čtvrtina členské základny. Na dotazník odpověděli členové napříč věkovými kategoriemi a podnikatelským spektrem. Výsledky tak lze považovat za velmi spolehlivé a relevantní.

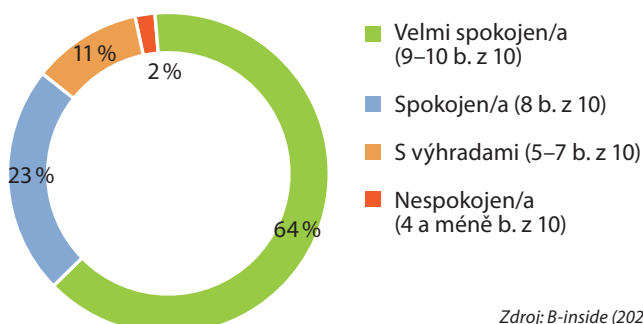

Ing. Petr Fusek,
ředitel výzkumné agentury
B-inside s. r. o.

Členové jsou s Komorou velmi spokojeni

S činností a nabídkou Komory je celkově spokojeno 87% členů. Nejvíce jsou členové spokojeni s publikační činností Komory (88% členů), s aktivitami v oblasti legislativy (87%), nabídkou vzdělávání (84%) a profesní a právní podporou (81%). Zlepšení by si podle členů zasloužil interní web, ke kterému mělo 25% členů výhrady, oblast prosazování zájmů daňových poradců (výhrady mělo 28%) a aktivity v oblasti PR a propagace profese (39% s výhradami).

Jak jste celkově spokojen/a s činností KDP ČR?

Zdroj: B-inside (2023)

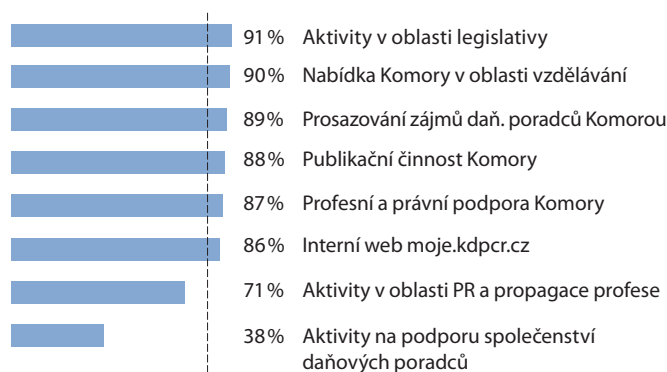
Očekává se zejména legislativní činnost, vzdělávání a prosazování zájmů poradců

Pro členy jsou důležité prakticky všechny služby a podpora ze strany Komory. Klíčová je legislativní činnost (za důležitou ji považuje 91% dotázaných), vzdělávání (90%) a prosazování zájmů daňových poradců (89%). V této oblasti členové očekávají, že Komora bude více vysvětlovat rozdíly mezi daňovými poradci a účetními, zasadí se o potírání tzv. vinklaření a bude více vysvětlovat potřebnost a užitečnost daňového poradenství.

Právě užitečnost daňového poradenství není podle poradců dostatečně vnímána podnikatelskou veřejností. Více než tři čtvrtiny dotázaných říká, že firmy v ČR zatím nedokáží docenit význam daňového poradenství.

Důležitost služeb a aktivit Komory

% těch, pro které je služba důležitá

Hranice důležitosti

Zdroj: B-inside (2023)

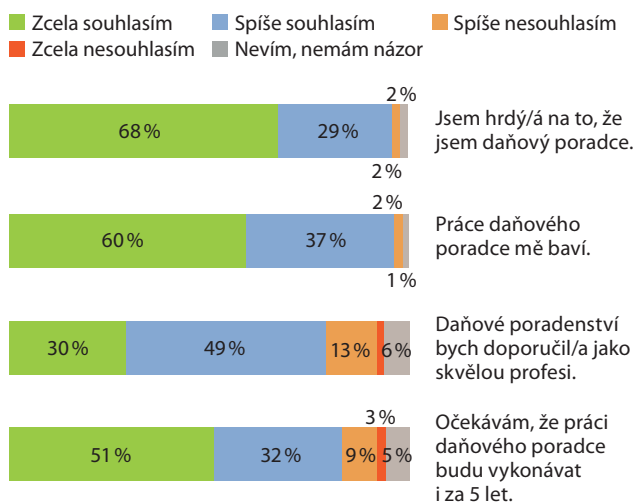
Komora má usilovat, aby daňový systém fungoval a byl srozumitelný

Daňoví poradci jasně podpořili strategické priority Komory ve vztahu k daňovému systému jako takovému. Souhlasí s tím, že Komora má usilovat, aby daňový systém fungoval a byl srozumitelný. Podporují také Komoru, aby usilovala o větší interakci s Parlamentem ČR. S těmito dvěma prioritami se ztotožňuje naprostá většina členů (96 %, resp. 87 %).

Daňoví poradci jsou na svou profesi hrdí a svou práci dělají rádi

V průzkumu silně zaznělo, že daňoví poradci jsou hrdí na svou profesi, svou práci mají rádi a doporučili by ji jako dobrou profesní kariéru. Většina poradců předpokládá, že svou práci bude dělat i nadále, a k odchodu do penze se zatím z velké části nemají ani ti, kteří jsou v předdůchodovém či důchodovém věku.

Do jaké míry souhlasíte s těmito výroky?

Zdroj: B-inside (2023)

Profesní vzdělávání je samozřejmostí. Většina poradců se vzdělává přímo u Komory

O tom, že práce daňové poradce naplňuje, svědčí i fakt, že prakticky všichni (98 %) se pravidelně vzdělávají, a pokračují tak ve zvyšování své kvalifikace. Téměř 90 % poradců využívá vzdělávací akce pořádané přímo Komorou.

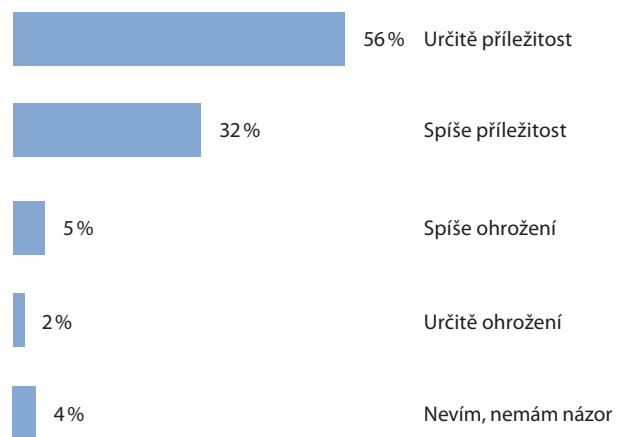
S tímto vzděláváním jsou velmi spokojeni a hodnotí je jako vysoce odborné, se zajímavými tématy a přednášejícími a vedené moderní formou. Vzdělávání u Komory jim rozhodně pomáhá připravovat se na práci, kterou dělají.

Budoucnost je v digitalizaci. Daňoví poradci v ní vidí zejména příležitost

Fenoménem posledních let je digitalizace, ať už jde o online daňová přiznání, komunikaci s úřady přes datové schránky, automatizaci zpracování dokladů, či vytěžování digitálních dokumentů. Daňoví poradci vidí v digitalizaci zejména příležitost k větší efektivitě práce či možnost obsloužit více klientů. Jen minimum poradců říká, že kvůli digitalizaci budou mít méně práce či méně klientů.

Zejména mladší generace poradců již pracuje s moderními online nástroji zcela automaticky. Je to vidět i na výsledcích průzkumu, kdy mladší poradci výrazně častěji oproti svým starším kolegům využívají cloudová úložiště pro předávání si dokladů s klienty či archivaci dokumentů a jsou si také vědomi kybernetických rizik.

Je podle Vás digitalizace daní příležitost, nebo ohrožení práce daňového poradce?

Zdroj: B-inside (2023)

Výsledky poslouží jako podklad pro další zlepšování činnosti a podpory členům

Výsledky průzkumu jsou důležitou zpětnou vazbou pro vedení Komory. Členové jasně vyjádřili své potřeby a očekávání a zároveň ocenili dosavadní činnost Komory. Ve srovnání se stejným průzkumem z roku 2018 je spokojenost členů vyšší, a to nejen celkově, ale i v dílčích aspektech její činnosti. Přejeme Komorě i jejím členům, aby se vzájemná spolupráce vyvíjela dobře i nadále. ■

Daňový poradce je jistota, že má firma daně v pořádku

Služeb daňového poradce využívá v České republice většina podnikatelů a firem. Daňový poradce pro ně znamená zejména jistotu, že mají daně v pořádku. Je odborníkem, který pomáhá s řešením daňových povinností, zárukou, že bude mít klient silnou pozici při jednání s Finanční správou, a v neposlední řadě šetří firmě čas a peníze. Vyplývá to z průzkumu, který v lednu tohoto roku pro Komoru daňových poradců ČR realizovala výzkumná agentura B-inside s. r. o.

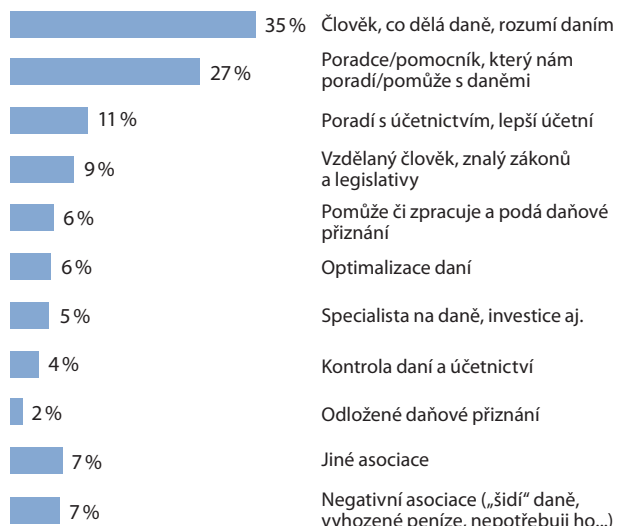

PhDr. Tomáš Soukup, Ph.D.,
jednatel výzkumné agentury
B-inside s. r. o.

Daňový poradce je odborník, který rozumí daním a pomůže s jejich řešením

Daňového poradce vnímají podnikatelé a zástupci firem jako člověka, který rozumí daním, jako pomocníka v daňové otázce. Daňový poradce není ten, kdo pouze zpracuje daňové přiznání nebo zařídí jeho odložení na červen, ani ten, kdo daně „optimalizuje“. Asociace spojené s daňovými poradci jsou veskrze pozitivní.

Co Vás napadne, když se řekne „daňový poradce“?

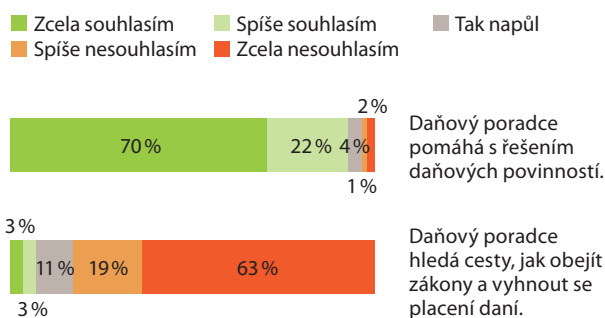
Zdroj: B-inside (2023)

Daňoví poradci jsou garancí plnění daňových povinností

Napříč podnikatelským spektrem jsou daňoví poradci vnímáni jako lidé, kteří pomáhají s řešením daňových povinností. Podnikatelé silně nesouhlasili s tím, že by daňový poradce hledal cesty, jak obejít zákony a vyhnout se placení daní.

Podrobnější analýzy ukázaly, že pouze 4% dotázaných se setkalo s tím, že jim daňový poradce radil nějakou agresivní daňovou praxi. Naopak, 29% dotázaných daňový poradce od rizikového řešení daní odrazil a informoval je o možné trestní odpovědnosti či jiných dopadech. Ukazuje se tedy, že daňoví poradci plní důležitou roli pomoci a garance při plnění daňových povinností.

Vnímání práce daňových poradců

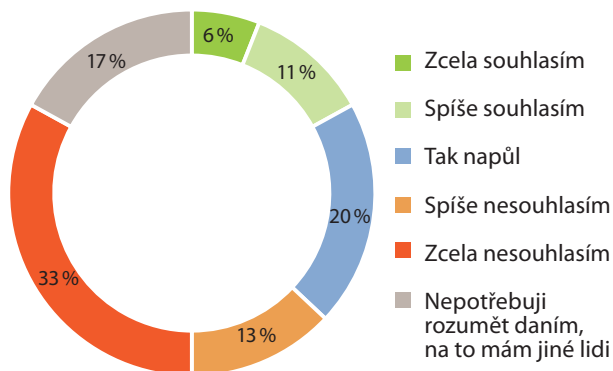

Zdroj: B-inside (2023)

Daňový systém je pro podnikatele složitý. I proto většina využívá daňového poradce

Téměř polovina podnikatelů a zástupců právnických osob říká, že pro ně není daňový systém dobře srozumitelný. Přes 40% dotázaných také uvedlo, že kontrola ze strany finančního úřadu vyžaduje mnoho práce a času a že případná pokuta či penále může pro firmu znamenat poškození její pověsti. I to jsou důvody, proč podnikatelé využívají služeb daňových poradců.

„Daňový systém je pro mě srozumitelný a dobře rozumím daním, které se dotýkají mě a naší firmy.“

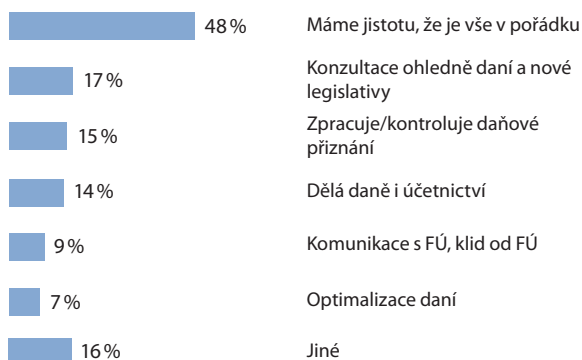

Zdroj: B-inside (2023)

Spolupráce s daňovým poradcem znamená pro firmy zejména jistotu, že mají vše v pořádku. Kromě konzultací ohledně daní či zpracování a kontroly daňového přiznání také oceňují, že daňový poradce komunikuje s Finanční správou, a mají tedy v tomto směru klid.

V čem vaší firmě daňový poradce nejvíce pomáhá

Firmy, které pravidelně využívají daňového poradce

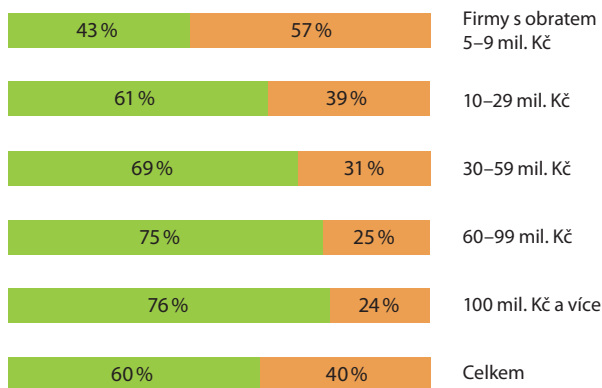

Zdroj: B-inside (2023)

Daňového poradce využívá pravidelně či alespoň občas 60% dotázaných podnikatelů a firem. A nejde pouze o největší obchodní společnosti. Na daňové poradce se velmi často obrazejí i menší živnostníci a firmy s obraty v řádech jednotek milionů korun.

Využívání daňového poradenství

- Využívají daňového poradce
- Nevyužívají daňového poradce

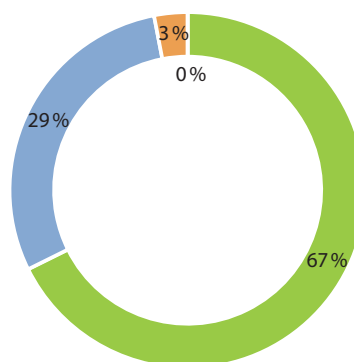
Zdroj: B-inside (2023)

Klienti jsou s daňovými poradci velmi spokojeni. Poradce jim šetří čas a peníze

Se svým daňovým poradcem je spokojeno 97% klientů. Dvě třetiny dokonce nemají ke spolupráci nejmenší výhrady. Přímo nespokojen nebyl nikdo z dotázaných.

Jak jste se svým daňovým poradcem celkově spokojeni?

Spokojenost na škále 0 – nespokojen, 10 – spokojen

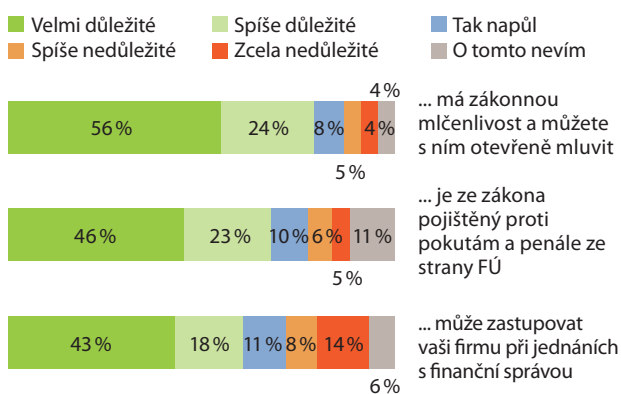

- Bez výhrad (10 b. z 10)
- Spokojeni (8–9 b. z 10)
- S výhradami (5–7 b. z 10)
- Nespokojeni (0–4 b. z 10)

Zdroj: B-inside (2023)

Klienti daňových poradců potvrzují i to, že zákonné povinnosti poradců jsou zároveň důležitými výhodami spolupráce. Oceňují, že daňový poradce má zákonnou mlčenlivost, je pojištěný proti pokutám a penále a může firmu zastupovat před Finanční správou.

Nakolik důležité je pro Vás to, že daňový poradce...

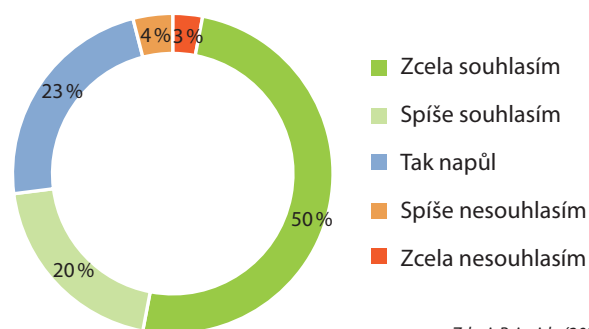

Zdroj: B-inside (2023)

Většina klientů také říká, že daňový poradce šetří jejich firmě čas a peníze. Tuto skutečnost si často neuvědomují podniky, které služeb daňových poradců nevyužívají. Tam mají pocit, že vše zvládají sami, a tudíž poradce nepotřebují. Za tímto pocitem může stát i pochybnost, zda se služby daňového poradce vyplatí. Klienti daňových poradců však tyto pochybnosti vyvracejí a potvrzují, že využívat služeb daňového poradce je výhodné.

„Daňový poradce šetří firmám čas a peníze.“

Míra souhlasu u těch, kteří pravidelně využívají daňového poradce

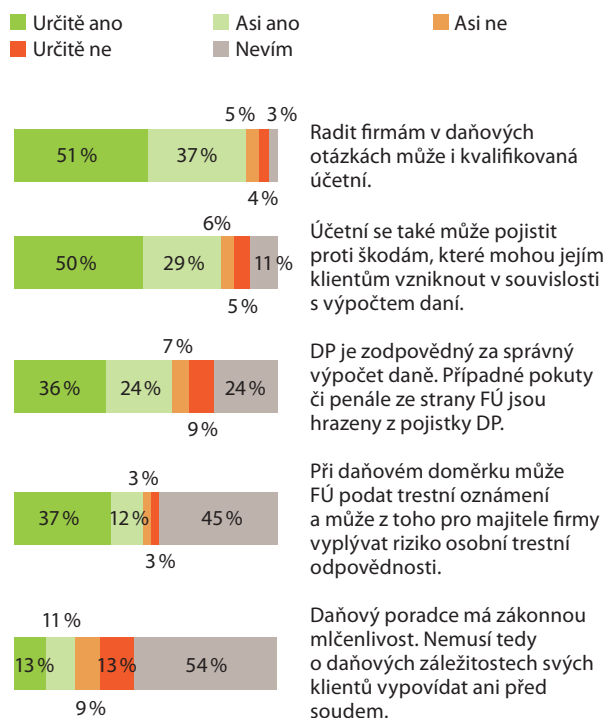
Zdroj: B-inside (2023)

Povědomí podnikatelů o zákonné úpravě daňového poradenství je nízké

Mezi podnikateli a zástupci firem panuje mnoho mylných přesvědčení o práci účetních a daňových poradců. Nejčastějším omylem je

přesvědčení, že účetní mohou radit v daňových otázkách a jejich pojištění kryje i škody v souvislosti s výpočtem daní. Podnikatelé také nemají jasno o mlčenlivosti daňového poradce a nejasnost panuje také u možné trestní odpovědnosti majitelů firem. V oblasti osvěty podnikatelské veřejnosti jsou tedy velké rezervy.

Názory firem a OSVČ na specifika práce daňových poradců a účetních

Zdroj: B-inside (2023)

Výsledky průzkumu jsou důležitou zprávou o stavu trhu a podkladem pro činnost Komory i samotných daňových poradců

Výsledky průzkumu ukazují, že daňové poradenství je v ČR vnímáno velmi pozitivně. Výbornou zprávou je, že klienti daňových poradců jsou velmi spokojeni a potvrzují důležitost a užitečnost daňového poradenství. Výzvou pro Komoru i daňové poradce je zvyšování povědomí o zákonné úpravě a specifikách práce daňových poradců a účetních a vysvětlování rozdílů mezi oběma profesemi.

O průzkumu

Reprezentativní telefonický výzkum proběhl v lednu 2023 napříč všemi podnikatelskými subjekty v ČR, kteří jsou plátcí DPH a mají roční obrát větší než 5 mil. Kč. Zúčastnilo se jej 408 respondentů. Díky vysoké míře *response rate* (na dotazník odpovědělo v průměru 7 z 10 oslovených) jsou výsledky velmi spolehlivé a relevantní a odrážejí skutečnou situaci na trhu. ■

Rozhovor s JUDr. Barbarou Pořízkovou o profesní etice a roli etického kodexu v praxi profesionála

Rozhovor vedl **Ing. Tomáš Urbášek, LL.M.**, daňový poradce č. 2747, člen Prezidia KDP ČR. Na jeho otázky odpovídala **JUDr. Barbara Pořízková**, soudkyně a místopředsedkyně Nejvyššího správního soudu

Báro, dlouhou dobu si tykáme, proto jsme se dohodli na tykání i při tomto rozhovoru. Děkuji, že jsi k němu přijala pozvání a našla ve své nabitě agendě čas. Máš za sebou bohatou praxi. Jsi vynikající právnickou se širokým mezinárodním rozhledem a praxí v celém oboru veřejného práva. Předtím, než ses v roce 2006 stala soudkyní Nejvyššího správního soudu, jsi působila nejprve několik let ve Finanční správě a zastupovala stát ve sporech s daňovými subjekty a poté dalších několik let v mezinárodním daňovém poradenství, kde jsi naopak zastupovala soukromé subjekty ve sporech se státem. Tuto unikátní zkušenost jsi následně zúročila jako soudkyně. Koncem roku 2021 ses stala jako vůbec první zástupce České republiky členkou sedmičlenného výboru podle čl. 255 Smlouvy o fungování EU, jehož úkolem je posuzovat kandidáty členských států na pozici generálního advokáta a pozice soudců unijních soudů, a spolupůsobit tak při jejich výběru. Za čtyři roky v pozici místopředsedkyně Nejvyššího správního soudu zodpovědné za mezinárodní vztahy soudu a za jeho provoz jsi prokázala výborné manažerské schopnosti a leadership. Co člověk musí udělat pro to, aby byl takto úspěšný?

Díky, Tomáši. Myslím, že jsem vřdycky měla a mám obrovské štěstí na lidi kolem sebe, kteří mě ovlivňují a určitým způsobem posouvají dál. Práce mě hodně baví a dělám ji s energií a vášní sobě vlastní a asi se dá i říci, že jsem v různých fázích své pracovní kariéry byla, zjednodušeně řečeno, ve správný čas na správném místě.

Na konferenci IFA konané na půdě Nejvyššího správního soudu v září 2022 se mi velmi líbil Tvůj popis vzniku a významu slova „profese“ a „profesionál“ a vnímání osoby, která se označuje slovem „profesionál“, ve společnosti. Můžeš prosím přiblížit tyto myšlenky i našim čtenářům?

Ten popis jsem nevymyslela já, ale filozofové, kteří se zabývají otázkami mravnosti, morálky, profese či etiky. Podle většiny z nich lze profesi do jisté míry chápat jako „vynikající“ (privilegované) zaměstnání, protože obecně může být vykonávána až po absolvování odborného vzdělání, a profesionálem vykonávaná odbornost je zpravidla intelektuálně náročná. Profesionál

chápe nejen smysl svého konání, ale i odpovědnost, která je s ním spjata, a dokonce veřejně slibuje, že je připraven tuto odpovědnost naplnit. Nejde tedy o zaměstnání v běžném slova smyslu. Existuje zákonem garantovaný systém upravující vstup do profese, existuje profesní organizace, která reprezentuje profesi navenek, zabezpečuje vzdělávání svých členů, a která disponuje mechanismy, jimiž lze usměrňovat chování a jednání příslušníků dané profese. Příjemce profesionální služby není většinou schopen poznat kvalitu poskytnuté služby a nezbývá mu než profesionálovi důvěřovat. A právě případné ztrátě důvěry se tradičně čelí poukazem na profesní hrdost, jež má mj. zajišťovat důvěru společnosti v profesi, její dobré jméno a především to, aby zájmy klienta byly nadřazeny zájmům profesionála. Důvěra v profesi a odborná převaha profesionála jsou také důvody, pro které si jednotlivé profese kladou za cíl být prováděny nejen řádně, ale i s ohledem na společenské hodnoty vlastní etickému uvažování, a vedou k zakotvení etických pravidel.

Jakou roli a důležitost přisuzuješ etice, případně jejímu formálnímu zakotvení v podobě etického kodexu v profesích, jako je advokát, účetní, daňový poradce?

Pro některé profesionály je etika nejdůležitějším tématem, o kterém by měli hovořit. Pro jiné naopak žádné kodexy nejsou potřeba, stačí slušné vychování a zdravý rozum. Jsem někde uprostřed, profesní etiku chápu spíše jako soubor dilemat, kterým čelí konkrétní profese, typicky ty, které přicházejí do kontaktu s lidmi a kde nastává řada emočně vypjatých situací. Profesní etika proto logicky není jen jedna. Jsou různé etiky různých profesí, navíc všechny se v čase vyvíjejí spolu s vývojem společnosti. Společnými rysy je role profesionálů a jejich profese ve společnosti, otázky střetu zájmů či mlčenlivosti, možnosti chování profesionála ve společenských vztazích či problémy vznikající v meziprofesionálních vztazích. Jde tedy často o vyvažování jednotlivých principů ve velice konkrétních případech, kde hranice etického a neetického se liší v závislosti na profesi. Tyto hranice jsou někdy zcela jasné, jindy je lze nalézt jen s velkými obtížemi.

Etickým kodexem se aktuálně zabývá i prezidium KDP ČR a byl také předmětem několika jednání v Sekci pro profesní otázky. Při diskusích na různých úrovních padla řada otázek, jako např.: Mělo by být přihlášení k etickému kodexu pro členy určité profesní skupiny povinné, nebo dobrovolné? Jak je etický kodex vymahatelný? Jak naložit s těmi, kteří jej nedodržují? Kdo by měl v profesi etická pravidla stanovovat? Jaký je Tvůj pohled na tyto oblasti?

To je složitá otázka, etické kodexy mohou mít právní závaznost, a mohou být tedy vynucovány prostřednictvím kárné odpovědnosti (např. etický kodex advokátů), nebo mohou mít pouze doporučující charakter (etický kodex soudce). Názory na to, jak moc mají být etické kodexy kazuistické (tj. mají stanovovat konkrétní pravidla chování) či naopak obecné, zahrnující jen základní principy či dilemata, se liší. Kazuistické jsou zpravidla

ty, jež se pojí s kárnou odpovědností svých členů. V České republice je časté i zakotvení profesně etických hodnot přímo do zákona (zákon o soudech a soudcích). Také zákon o daňovém poradenství stanoví, že daňový poradce je při výkonu daňového poradenství vázán pouze zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy a v jejich mezích příkazy klienta. Záleží tedy na vůli a ochotě příslušné profese, ke které z forem etického kodexu se přihlásí, kterou považuje s ohledem na dosavadní zkušenosti pro svoji profesi za žádoucí. Myslím, že etická pravidla by pro své členy vždy měla stanovovat konkrétní profese, nikoli regulátor.

Má smysl vůbec etický kodex přijímat v profesích, kde to přímo neukládá zákon? Nejednalo by se o nadměrnou regulaci nebo regulaci překračující meze zákona?

Důležité je podle mého názoru položit si otázku, co má etický kodex vlastně řešit. Má řešit podstatu výkonu profese ve smyslu, co např. čekáme od daňového poradce na poli etickém? Má být daňový poradce profesionál „etickým filtrem“ úmyslu klienta? Nebo má být pouze tím, kdo po právní stránce napomůže klientovi k dosažení jeho cílů, aniž by klienta upozornil na to, že jeho cíle nejsou společensky přijatelné či jsou přímo na hraně zákona? Nebo má etický kodex řešit jen konkrétní problémy, jako je střet zájmů či mlčenlivost, možnosti chování profesionála ve společenských vztazích apod.? Nebo má být spíše podnětem k přemýšlení a hledání těch správných cest?

Ať už se zvolí jakýkoli přístup, myslím, že asi nemá jít o proklamaci obecných principů či naopak „hotových pravd“, ke kterým se bez dalšího profese formálně přihlásí a má splněno. O etických dilematech by se nemělo mluvit formou hodnocení jiných. Je ale dobré si uvědomit, že důsledky selhání jednotlivců nese vždy celý profesní stav. Proto si při formulaci jakýchkoli profesních etických pravidel musíme položit zcela základní otázku: Kde profese z hlediska etiky selhává, kde je její největší slabina? Nebo jinak, jaké otázky jsou pro určitou profesi z hlediska etiky nejsložitější? Debaty o konkrétních nástrahách profese jsou nejužitečnější v tom, že mohou identifikovat právě tu konkrétní situaci, kdy je ten okamžik, kdy se musíme mít jako profesionálové na pozoru.

A to je vedle důvěry společnosti v určitou profesi i hlavní přínos etického kodexu, a to bez ohledu na to, zda má či nemá disciplinární povahu. Profesní etická pravidla mají pomáhat i ovlivňovat profesionály na cestě „ted' a tady“, nikoli zavádět formální proklamace či pravidla sloužící zejména k ochraně jich samotných.

Častá je diskuse na téma morálky a etiky. Kde vidíš hranici mezi morálkou a etikou? Mají být obě součástí etického kodexu?

Pro mě morálka představuje hodnotové ukotvení člověka, tedy nemorální je to, co je neslučitelné s mým svědomím. A pro

tože je každý člověk bytost jedinečná, neumím si dost dobře představit, jak by něco tak subjektivního, jako je hodnotové ukotvení konkrétního jedince, mohlo být součástí etického kodexu. Na druhou stranu člověk nemusí být zrovna morálním filozofem, aby věděl, že určité postupy jsou v obecné rovině, zjednodušeně řečeno, nelegitimní, že pocházejí z porušení základního pravidla společnosti, nikoli však zákonného rámce či vlastního svědomí.

Podle zákona o daňovém poradenství je daňový poradce oprávněn a povinen chránit práva a oprávněné zájmy svého klienta. Je povinen jednat čestně a svědomitě, důsledně využívat všechny zákonné prostředky a uplatňovat vše, co podle svého přesvědčení a příkazu klienta pokládá za prospěšné. Je přitom vázán pouze zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy a v jejich mezích příkazy klienta. Etický kodex zákon přímo neupravuje. Setkal jsem se s otázkou, zda za této situace vůbec existuje pro etický kodex nějaký prostor, neboť ten by jen daňového poradce vystavil konfliktu s povinností chránit zájmy svého klienta v mezích zákonů. Co bys odpověděla?

Úplně té otázce nerozumím, etický kodex by měl pomoci řešit profesionálům etická dilemata, ke kterým v mezilidských vztazích při výkonu určité profese zcela jistě dochází. Budeme-li etická pravidla vnímat optikou, že etické chování profesionála současně znamená nedostatečnou ochranu zájmů jeho klienta, je asi něco špatně.

Je etický kodex relevantní i pro soudce? V čem se liší od ostatních profesí?

S etickým kodexem či spíše kodexy soudce je to docela složité. V České republice vykonávají správu soudů funkcionáři soudů spolu s Ministerstvem spravedlnosti. Není tedy žádný orgán typu nejvyšší rady soudnictví, který by reprezentoval soudnictví jako celek jak navenek, tak dovnitř. Výkonná moc pochopitelně nemůže moci soudní etická pravidla ani určovat, ani vnucovat. Etické zásady chování soudce vypracovala Soudcovská unie ČR pro své členy už někdy v roce 2000. K jejich nahrazení druhou verzí Etických zásad chování soudce došlo v roce 2005. V roce 2020 vydala Soudcovská unie Otevřený soubor etických dilemat soudce, který obsahově vychází z etického kodexu z roku 2005. Ten je podkladem pro Etický soud SU ČR, na který se mohou soudci, členové Unie, obracet. Etický soud je vůči členům Unie (asi třetina soudcovského stavu) poradním, nikoli disciplinárním orgánem. Otevřený soubor dilemat přidává k základním principům chování soudce relevantní judikaturu kárných senátů a okruh otázek, které by si měl soudce v určité situaci položit. Soubor má být průběžně doplňován a má povahu nezávazného inspiračního vodítka. V roce 2020 vznikl pod vedením předsedy NS Petra Angyalossyho a soudce NSS Radovana Havelce Etický kodex, na kterém spolupracovali soudci ze všech stupňů soudní soustavy. Tento kodex se inspiroval etickým kodexem SU ČR i jeho přílohou (Otevřený soubor et. dilemat) a má také jen doporučující charakter. Soudcovská rada

*Pro soudy, resp. soudce,
je důvěra veřejnosti v jejich
konání a smysl klíčová.
Pro její vytvoření a udržení
není důležitý jen samotný
výkon spravedlnosti,
ale též osobní projev
soudců jak ve veřejném,
tak v soukromém prostoru.*

NSS doporučila tehdejšímu předsedovi soudu zveřejnit tento Etický kodex na intranetu NSS s upozorněním pro soudce, že se mohou s jeho textem seznámit a vzít jej v potaz při svém rozhodování i chování. Právě proto, že justice nemá subjekt, který by mohl vydat etický kodex závazný pro všechny soudce, tak jsou etické povinnosti upravené celkem podrobně zákonem o soudech a soudcích.

Bez ohledu na výše uvedené je pro soudy, resp. soudce, důvěra veřejnosti v jejich konání a smysl klíčová. Pro její vytvoření a udržení není důležitý jen samotný výkon spravedlnosti, ale též osobní projev soudců jak ve veřejném, tak v soukromém prostoru. Svým chováním, jednáním či projevem přispívá (nebo naopak nepřispívá) každý jednotlivě k tomu, aby justice byla veřejností vnímána jako nestranná a profesionální. Soudce by měl mít vždy na paměti, že primárně nezastupuje vlastní osobu, vlastní zájmy ani vlastní ego. Jakkoli nikdo není úplně rád, když zejména odborná veřejnost kritizuje jeho rozhodnutí, i věcná kritika je zdrojem cenné zpětné vazby. Mimo to nikdy není od věci čas od času čelit vlastním pravdám. ■

Budoucnost etického kodexu KDP ČR

Cílem článku je ohlédnout se krátce za historií etického kodexu Komory daňových poradců ČR, stručně pojednat o celospolečenském vývoji a změnách ve vnímání a regulaci daňové profese, které od jeho vzniku nastaly, nahlédnout, jak jsou otázky etiky daňové profese řešeny v některých jiných zemích, a nastínit budoucí vývoj u nás.

Ing. Tomáš Urbásek, LL.M.,
daňový poradce č. 2747,
člen Prezidia KDP ČR

Stávající etický kodex KDP ČR

KDP ČR (dále také „Komora“) má etický kodex schválený Valnou hromadou („VH“) 24. 11. 2006 s účinností od 1. 1. 2007 s úpravami schválenými VH 26. 11. 2010 a prezidiem 9. 2. 2021 (pouze technická novela navazující na novelu zákona o daňovém poradenství¹).

Komora vydala etický kodex jako jeden ze základních dokumentů upravujících výkon daňového poradenství s cílem stanovit etické požadavky a zajistit dodržování vysokého profesního standardu v daňovém poradenství.

Etický kodex je závazný pro daňové poradce, kteří se k němu přihlásí. K 18. 4. 2023 jde o nadpoloviční většinu daňových poradců, konkrétně 2 663 z celkem 5 000 aktivních evidovaných fyzických osob a 611 z celkem 1 303 právnických osob. Přihlášení je zapsáno v seznamu daňových poradců. Sankcí za nedodržování kodexu je zrušení přihlášení se k němu.

Právní úprava

Zákon o daňovém poradenství pojem „etický kodex“ výslovně neuvádí. Pro posouzení jeho existence a ukotvení je nutné vzít

v úvahu ostatní ustanovení a kontext zákona, pravidla pro výkon profese a dohled pro zajištění jejího řádného výkonu, dobrého jména a důvěryhodnosti. Nelze pominout ani kontext vývoje odvětví a celospolečenského vnímání profese.

Daňový poradce je oprávněn a povinen:²

- chránit práva a oprávněné zájmy svého klienta,
- jednat čestně a svědomitě,
- využívat zákonné prostředky, které dle svého přesvědčení a příkazu klienta má za prospěšné,

přičemž je vázán pouze zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy a v jejich mezích příkazy klienta.

Daňový poradce je oprávněn odstoupit od smlouvy o poskytnutí daňového poradenství,³ dojde-li k:

- narušení důvěry mezi ním a klientem,
- neposkytne-li klient potřebnou součinnost.

Některé další právní předpisy, jako např. AML zákon,⁴ mohou pak neuzavření či ukončení smluvního vztahu s některými klienty přímo vyžadovat či ukládat další povinnosti.

Úkolem Komory je:⁵

- chránit a prosazovat oprávněné zájmy daňových poradců,
- vytvářet předpoklady pro zvyšování profesionální úrovně daňových poradců,
- usměrňovat činnost daňových poradců v souladu s obecně závaznými právními předpisy,
- dohlížet na řádný výkon daňového poradenství,
- vydávat stanovy, volební řád a disciplinární řád.

Podle stanov Komory⁶ je posláním Komory podporovat daňové poradenství a chránit a prosazovat oprávněné zájmy daňových

1 Zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky („ZKDP“).

2 § 6 odst. 1 ZKDP.

3 § 6 odst. 3 ZKDP.

4 Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

5 § 11 ZKDP.

6 Znění k 12. 11. 2022.

poradců,⁷ k čemuž dbá na profesionalitu svých členů a jimi poskytovaných služeb.⁸ Člen Komory je povinen vystupovat v souladu s posláním Komory, hájit a prosazovat její zájmy a dobré jméno.⁹

Je zřejmé, že zatímco na jedné straně je daňový poradce oprávněn a povinen jednat podle svého přesvědčení a příkazu klienta a vázat se přitom pouze zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy, na druhé straně je povinen jednat čestně a svědomitě, vystupovat v souladu s posláním Komory, dbát na svoji vlastní profesionalitu a dobré jméno profese. Stejně tak musí pečlivě vážit, se kterými klienty započne spolupráci, a v případech narušení důvěry či nesoučinnosti ze strany klienta zvažovat ukončení spolupráce a související kroky.

Proměna odvětví a společenského kontextu

Zesílený důraz na oblast chování a etiky v daních odstartovala finanční krize 2008. Vynořily se otázky ohledně „férové“ výše daní. Následovala vlna vyšetřování a parlamentních slyšení napříč světem. Daně se přes noc dostaly do agendy nejvyššího vedení firem a staly se centrem zájmu regulátorů a zákonodárců. Strhly se masové diskuse o daňové profesi, jejím vnímání a roli. Jsou daňoví poradci ti, kteří pomáhají klientům v dodržování složitých předpisů tak, aby v rámci svého podnikání neplatili na daních víc, než v souladu se zákony musí? Nebo jsou to ti, kteří se podílejí na vytváření umělých a ekonomickou podstatu postrádajících schémat pro vyhýbání se daním? První otázka ztělesňuje zcela legitimní a judikaturou potvrzený úkol naší profese, zatímco druhá míří na chování nežádoucí a nepřípustné, nebo dokonce trestné.

V roce 2008 publikovala OECD Studii o roli daňových zprostředkovatelů,¹⁰ která vycházela ze závěrů zasedání Fóra daňových správ v roce 2006 v Soulu. Zúčastnění zástupci finančních správ se shodli, že existují obavy z nedodržování daňových zákonů v mezinárodním kontextu, zejména ve vztahu k šíření agresivního daňového plánování nabízeného některými daňovými zprostředkovateli.

Celospolečenské diskuse vyústily v enormně zvýšenou aktivitu regulátorů a zákonodárců. V USA byl v roce 2010 přijat zákon FAT-

CA¹¹ ukládající zahraničním finančním institucím hlásit americkým daňovým orgánům údaje o účtech daňových rezidentů USA a subjektů jimi kontrolovaných. FATCA se rychlostí pro danou věc nevídanou rozlétl po celém světě a uplatňuje ho přes 110 jurisdikcí. Následovala OECD/G20 s pravidly proti erozi a přesouvání zisků (BEPS),¹² která zahrnují 15 rozsáhlých aktivit s cílem vybavit vlády instrumenty k boji s vyhýbáním se daním. Uplatňuje je na 140 zemí světa. Mnohostranný nástroj proti zneužívání a nezamýšlenému využívání smluv o zamezení dvojího zdanění (MLI)¹³ novelizoval mezinárodní daňové smlouvy procesem, který by jinak trval dlouhé roky.

Státy EU i další země se zavázaly k výměně všemožných informací. Vznikl legislativní rámec pro společné a paralelní mezinárodní daňové kontroly. Směrnice DAC6¹⁴ ukládá oznamovat mezinárodní transakce splňující určité znaky. Nová měrnice DAC7¹⁵ míří na sběr informací o tržbách realizovaných pomocí digitálních platform, internetových tržišť a jiných webových rozhraní. Směrnice proti vyhýbáním se daním (ATAD)¹⁶ se stává nedílnou součástí právního systému států EU. Diskusní návrh ATAD označený v pořadí již číslem 3 cílí na vytvoření férového a účinného daňového systému v EU a postihuje entity s minimální podstatou či ekonomickou aktivitou.¹⁷ Evropská komise po veřejné konzultaci připravuje směrnici k iniciativě pro vypořádání se s úlohou zprostředkovatelů (kam navrhuje zahrnout i daňové poradce) zapojených do usnadňování daňových úniků a agresivního daňového plánování se třetími zeměmi (SAFE¹⁸). Klíčovou pro směrnici bude definice agresivního daňového plánování, kterou zatím Komise nezveřejnila.

Uvedený vývoj se odrazil i na programu celosvětového kongresu IFA v září 2022 v Berlíně, kde se celý jeden panel věnoval specificky tématu daňového plánování a morálky. S myšlenkami tam probíranými se mohli seznámit členové IFA ČR a KDP ČR i další zájemci také na mezinárodní konferenci pořádané na půdě NSS v Brně, kde byla tato oblast rozebírána ze strany daňových poplatníků, daňových poradců, správců daně i soudců.

Ale není to jen oblast daní a daňové profese, která se za poslední roky proměnila. Revoluce směrem k větší transparentnosti a důrazu na společenské aspekty podnikání probíhá napříč

7 Čl. 1 bod 1 stanov.

8 Čl. 2 písm. a) stanov.

9 Čl. 4 bod 2 písm. a) stanov.

10 Study into the Role of Tax Intermediaries, OECD 2008.

11 Foreign Account Tax Compliance Act.

12 Base Erosion Profit Shifting.

13 Multi-Lateral Instrument.

14 Směrnice Rady 2018/822/EU ze dne 25. 5. 2018.

15 Směrnice Rady 2021/514/EU ze dne 22. 3. 2021.

16 Anti-Tax Avoidance Directive.

17 Tzv. Unshell directive.

18 SAFE (Securing the Activity Framework of Enablers); https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13488-Tax-evasion-aggressive-tax-planning-in-the-EU-tackling-the-role-of-enablers_en.

hospodářstvím celosvětově. Ředitelé firem a investoři se seznamují se zkratkou „ESG“ (z počátečních písmen anglického Environmental, Social, Governance). Jde o udržitelnost, společenskou odpovědnost a pravidla firemního řízení. Poprvé začlenil kritéria ESG do hodnocení firem report Spojených národů Principy odpovědného financování z roku 2006.¹⁹ ESG hraje stále větší význam ve schopnosti firem přilákat investory, zákazníky, udržet a motivovat zaměstnance, zejména mladších ročníků. Některé studie uvádějí, že firmy sledující kritéria ESG vykazují vyšší výkonnost a atraktivitu pro všechny zúčastněné – investory, zaměstnance, zákazníky i společnost. Klíčovými ukazateli v okruhu „G“ jsou právě oblasti chování, etiky, čestnosti a zákonného jednání.

Etické kodexy daňových poradců – příklady ze světa

Výkon daňové profese je stát od státu upraven velice odlišně. Někde jsou profesní komory obdobné naší a silně se uplatňuje princip samoregulace. Jinde jsou daňoví poradci sdruženi spíše na základě dobrovolnosti, či nejsou formálně sdruženi vůbec. Okruh osob poskytujících daňové poradenství se taktéž napříč státy různí. Daňové poradenství poskytuje podle země široké a různorodé spektrum zprostředkovatelů zahrnující nejen daňové poradce, ale i právníky, účetní, bankéře, správce majetků. Někde je status daňového poradce chráněn zákonem, jinde ne. Totéž platí o etických kodexech či obdobných profesních předpisech. Jsou státy, kde vycházejí přímo ze zákona, jinde jde o doporučení, někde nejsou pojednávány vůbec.

Jako společný jmenovatel je potěšující studie Evropského parlamentu,²⁰ která potvrdila, že daňoví zprostředkovatelé hrají zásadní roli jako důležitý článek přispívající k dobře fungujícím a udržitelným daňovým systémům v EU i mimo ni, což oceňují daňové úřady, vlády, daňoví poplatníci a různé globální instituce. Daňoví zprostředkovatelé často přispívají k rozvoji daňové politiky a pomáhají daňovým poplatníkům pochopit a plnit své daňové povinnosti ve stále složitějším světě. Studie považuje za důležité, aby předpisy prosazované tvůrci politik zajistily pokračování této pozitivní práce poradců a zároveň pokud možno zajistily, že se zprostředkovatelé nebudou podílet na daňovém zneužívání nebo nezákonné činnosti.

Současně studie zjistila, že v profesi panuje obava z nadměrné regulace, zejména proto, že existují určité náznaky, že k většině činností umožňujících daňové úniky/nežádoucí vyhýbání se daním může docházet mezi malou skupinou zprostředkovatelů,

kterí nejsou členy žádných profesních organizací daňových poradců. Považují to za potvrzení, že samoregulace profese, která obsahuje také své vlastní etické kodexy a kodexy chování, má své opodstatnění a pozitivní efekt. Jakákoli jiná regulace ze strany evropských či národních orgánů by měla být zavedena, jen pokud se ukáže jako potřebná po důkladném a na spolehlivých datech založeném vyhodnocení účinnosti již zavedených opatření a mechanismů, a měla by být zacílena jen na přesně identifikovanou skupinu zprostředkovatelů, považovanou za problematickou.

CFE – laťka etické kvality pro daňové poradce

CFE²¹ v rámci sledování vývoje a svého závazku k udržování vysokých profesionálních standardů v praxi daňového poradenství dala k diskusi materiál nazvaný „Profesionální úsudek v daňovém plánování – laťka etické kvality pro všechny daňové poradce“²² se snahou podpořit etický odborný úsudek mezi daňovými poradci napříč Evropou. Cílem je podnítit diskusi o vypořádání se s problémem, kdy důležitá role a pozitivní vnímání daňových poradců ve správném fungování daňových systémů mohou být podkopány propagací zneužívajících daňových uspořádání v rámci právních parametrů.

Mottem je otázka: „Je-li to legální, je to přijatelné?“ Netýká se však trestných daňových úniků – porušování zákonů –, které jsou jednoznačně odsouzeny jako nepřijatelné. Otázkou je, zda nedochází k manipulaci a umělosti v daňovém plánování, např. tam, kde jsou plánovací opatření navržena bez jakéhokoli skutečného ekonomického účelu. Materiál navrhuje daňovým poradcům zvažovat při poskytování rady pět klíčových otázek:

- 1) Existuje pro daňové plánování skutečný ekonomický důvod, jiný než získání daňového zvýhodnění?
- 2) Je uspořádání umělé nebo zmanipulované, kde forma překrývá skutečnost za účelem získání daňového zvýhodnění?
- 3) Je daňové plánování založeno na interpretaci daňových předpisů, která bude soudy a informovanými stranami pravděpodobně považována za důvěryhodnou?
- 4) Bylo by ujednání provedeno, kdyby příslušný daňový úřad věděl o všech jeho aspektech?
- 5) Existují další potenciální důvody, proč by daňové plánování mohlo být vnímáno jako zneužívající?

Daňové principy a etický kodex NOB

Členové Holandské asociace daňových poradců („NOB“) si na valné hromadě v dubnu 2022 odhlasovali zavedení daňových prin-

19 Principles for Responsible Investment, United Nations, 2006.

20 MULLIGAN, E., BASSEY, E., De WIDT, D., GREGGI, M., KIESEWETTER, D., OATS, L. *Regulation of intermediaries, including tax advisers, in the EU/Member States and best practices from inside and outside the EU*. Publication for the Economic and Monetary Affairs' Sub Committee on Tax Matters (FISC), Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies. European Parliament, Luxembourg, 2022.

21 CFE Tax Advisers Europe je sdružení se sídlem v Bruselu zastupující evropské daňové poradce. CFE bylo založeno v roce 1959. Sdružuje 33 národních organizací z 26 evropských zemí, které zastupují více než 200 000 daňových poradců. KDP ČR je členem.

22 Discussion paper „Professional Judgment in Tax Planning – An Ethics Quality Bar for All Tax Advisers“, Prepared by the CFE Professional Affairs Committee, Submitted to the EU institutions in June 2021.

cipů a úpravu etického kodexu²³ s cílem dále posilovat kvalitu poskytovaného daňového poradenství.

Klíčový je koncept „cti a důstojnosti profese“, který zahrnuje další standardy jako dodržování právních předpisů a výkonu profese čestně, svědomitě, náležitě a bezúhonně. Je zmíněno, že kde to lze rozumně považovat za nutné, musí člen při diskusích s klienty vzít v úvahu i společenské aspekty, pokud lze důvodně očekávat, že si klient takových aspektů není vědom. Konkrétně to může např. znamenat, že člen s klientem diskutuje o možných názorech různých stran na výběr daní klienta.

Práce člena musí být v souladu s právem a zároveň musí brát v úvahu platnou judikaturu. Poskytnuté rady mají vycházet přinejmenším z pozic, které lze rozumně obhajovat. Pokud je znám záměr legislativy, má být při formulaci stanovisek a diskusích s klientem zohledněn.

Etický a profesní kodex daňového poradce Slovenské komory daňových poradců

Slovenská komora daňových poradců má etický a profesní kodex daňového poradce²⁴ závazný pro všechny členy. Úvodem je napsáno, že s výkonem profese se nerozlučně váže škála etických povinností vůči klientům a orgánům veřejné moci tak, aby byly chráněny zájmy klientů v oblasti daní, a zároveň je potřebné nastavit pravidla k zamezení škodlivých praktik, které nelze spojit s profesí daňového poradce.

Kodex např. zmiňuje povinnost poradce poučit klienta, že při vypracování podání v oblasti daní nese zodpovědnost za obsah primárně klient, a upozornit ho na nevhodnost či protiprávnost jeho pokynů spojenou s možností poradce odstoupit od smlouvy, pokud na nich klient trvá, pro ztrátu důvěry. Daňový poradce není bez souhlasu klienta povinen ověřovat pravdivost nebo úplnost skutkových informací poskytnutých klientem; pokud má o jejich pravdivosti či úplnosti důvodně pochybnosti, poučí klienta o možných důsledcích a může odstoupit od smlouvy pro ztrátu důvěry.

Budoucnost etického kodexu v KDP ČR

Prostředí, ve kterém se daňový poradce pohybuje a vykonává svoji činnost, se za poslední dvě dekády dramaticky proměnilo. Tím také narostly požadavky kladené na poradce při jejich rozhodování a rozsah okolností a úvah, které musí při své činnosti zvažovat a vyhodnocovat.

Co by mělo následovat? Jako vždy existuje volba. Je možné sedět, sledovat bouři a čekat, co se stane. Nebo se aktivně zapo-

jit. Vybavuje se mi citát Jacka Welche: „Když přednáším..., je to vlastně to jediné, o čem mluvím – změna, změna, změna. Buďte na ni připraveni, vnímejte ji, předpovídejte ji, mějte před ní náskok, vytvářejte ji. Nesedte bez hnutí. Když někdo sedí bez hnutí a pak najednou vyskočí na nohy, tak se můžete vsadit, že se mu ty nohy podlomí.“²⁵ Aneb, parafrází titulu jedné z jeho knih, vzít osud do vlastních rukou, než to za nás udělají jiní.

V kontextu výše uvedeného je vhodné a žádoucí si klást otázku existence sepsaného etického či obdobného profesního kodexu, který:

- **pomůže členům Komory při uplatňování úsudku** ve složitých rozhodnutích činěných při poskytování služeb klientům, zejména když se dostanou do bodu posuzování otázek v oblastech čestnosti, svědomitosti, oprávněnosti, součinnosti, profesionality, důvěry a vazby na pověst profese jako celku;
- **zakotví vodítko pro prevenci či řešení tzv. problémových otázek profese**, vycházející z minulých zkušeností a napomáhající s rozhodováním v těžkých profesních situacích, např. když klient požaduje po poradci postup, se kterým poradce nesouhlasí;
- **podpoří efektivní výkon činnosti** dozorčích a disciplinárních orgánů Komory, který jako zodpovědný a často nezaviděný úkol spočívá na jejich bedrech pro ochranu dobrého jména profese a vysokého profesního standardu v ní;
- **demonstruje navenek hodnoty, které členové profese zastávají**, a ukazuje, že jako profese vnímáme a reagujeme na kontinuální proměny prostředí, ve kterém se pohybujeme.

Prezidium Komory si uvědomuje důležitost etiky v profesi daňového poradce. Důvěra je klíčovým prvkem dlouhodobě úspěšného vztahu klient-poradce. Principy etiky jsou stavebním kamenem důvěry. Etický rámec plní funkci kotvy, či majáku, v posuzování čím dál složitějších otázek a rozhodnutí, která musí daňoví poradci dnes a denně ve svém vztahu s klienty činit, přičemž se pohybují ve stále složitějším právním prostředí.

Byť se profese daňového poradce obecně těší velké důvěře, nelze pominout, že také bojujeme s tím, že naší profesi byla nasazena pomyslná „psí hlava“. Diskuse, které se strhly zejména po finanční krizi, ať chceme nebo ne, vrhly negativní světlo i na naši profesi. Nejen odkazy na individuální selhání či snahou přisuzovat naší profesi spoluzodpovědnost za zneužívání daní, ale i diskusí o tom, co je přijatelné a kde je hranice mezi zákonnou minimalizací daňové povinnosti a nezákonným vyhýbáním se daňové povinnosti.

23 Code of Professional Conduct (Code of Conduct) of the Dutch Association of Tax Advisers (NOB).

24 Etický a profesní kódex daňového poradce Slovenskej komory daňových poradcov, účinnost od 1. 1. 2019.

25 <https://citaty.net/autori/jack-welch/>.

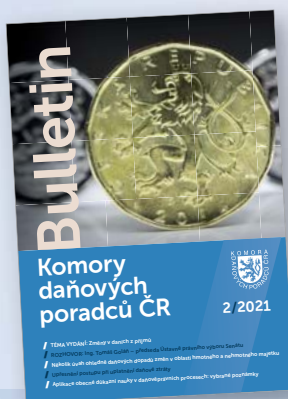
Pohybujeme se v profesi, kde se střetává řada zainteresovaných stran. Zákonnodárci přijímají zákony a mezinárodní daňové smlouvy, aby stanovili pravidla zdanění firem a osob. Pravidla jsou pak vykládána poplatníky, daňovými poradci, finančními úřady, a v některých případech soudy. Základním a judikaturou potvrzeným principem je, že daňoví poplatníci mají možnost řídit si své daňové záležitosti, pokud tak činí v souladu se zákonem. Dynamika a složitá povaha národních i mezinárodních daňových předpisů jsou takové, že ne vždy je jasné, kde je hranice. Moderní kodex může našim členům i klientům pomoci činit informovaná rozhodnutí a formovat odborný úsudek v oblasti daní při zohlednění relevantních úvah.

Moderní etický či profesní kodex chování²⁶ je strategickou prioritou prezidia. Tématu se věnoval úvodník e-Bulletinu, byl předložen a projednán materiál shrnující stávající stav a vhodnost modernizace kodexu mj. i v reakci na měnící se okolní prostředí

a vnímání daňové profese. Mezinárodní konference na NSS věnovala tématu etiky v profesi daňového poradce samostatný panel. O postupu byla informována Sekce pro profesní otázky a tato oblast byla projednávána na několika jejích zasedáních. Ve vazbě na to byl připraven a projednán podklad shrnující problémové otázky profese i za přispění z praxe Dozorčí a Disciplinární komise. Na základě těchto jednání, konzultací a diskusí byl připraven nový materiál – návrh závazného profesního kodexu. Návrh byl prezentován všem členům Komory, kteří se k němu nyní mohou vyjádřit. Konečným cílem je materiál projednat a nechat schválit jako závazný profesní kodex nahrazující stávající etický kodex na Valné hromadě Komory. Nechceme sedět s rukama v klíně a čekat, co přijde. Vycházíme z toho, že být připraven a ukázat kontinuální funkčnost samoregulace, která přesně cílí na problémové otázky profese a chrání její dobré jméno, je lepší a účinnější cesta než čekání na „kobercový nálet“ zvnějšku. ■

26 Z anglického „Code of Conduct“, což je překládáno jako etický kodex nebo kodex chování.

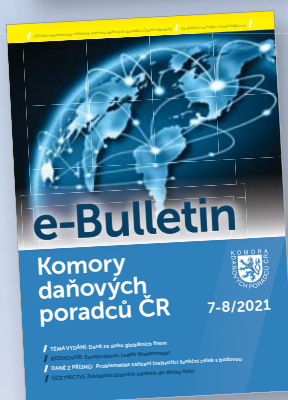
Média Komory daňových poradců ČR

Bulletin: DO HLOUBKY TÉMATU

- / Tematické zaměření každého čísla
- / Vysoce odborné články
- / Recenzovaný obsah
- / Odborný garant každého čísla
- / Stavovská společenská rubrika

čtvrtletně
tištěná
a elektronická
verze

e-Bulletin: CO BYSTE NEMĚLI PŘEHLÉDNOUT

- / Zpravodajství ze světa daní a účetnictví
- / Aktuální daňová legislativa a praxe
- / Informace z dění v Komoře
- / Lifestyleová témata a zajímavosti
- / Osobní rozvoj

@
každý měsíc
elektronicky

30 let legislativní činnosti Komory

V nedávné době byly zveřejněny výsledky průzkumu mezi daňovými poradci. Některé výstupy a jejich shrnutí najdete i v tomto čísle Bulletinu. Velmi mě těší, že oblast legislativy je pro kolegyně a kolegy důležitá a zároveň je velmi pozitivně hodnocena. Vážím si tohoto názoru kolegů, který mě potěšil, ale zároveň nás zavazuje.

Ing. Bc. Jiří Nesrovnal,
daňový poradce č. 1757,
N - Consult s. r. o.,
člen Prezidia KDP ČR

Jak šel čas v oblasti legislativní činnosti Komory

Jak šel čas v oblasti legislativní činnosti Komory? Jsem v této oblasti činný od svého vstupu mezi daňové poradce v roce 1995. Detailněji se na ni zaměřuji od roku 2000, odkdy vedu Sekci daně z příjmu právnických osob. Od roku 2011 jsem součástí prezidia Komory a v rámci této práce se zaměřuji na oblast legislativy. Za téměř 30 let existence Komory jsem byl svědkem pozitivního posunu a růstu její váhy v legislativě. Na začátku bylo získání informací o nových návrzích a úspěšné uplatnění připomínek téměř detektivní konspirační prací. Velkým úspěchem bylo, pokud alespoň k některým připomínkám bylo částečně přihlédnuto. Jednání Koordinačního výboru byla neformální a bez písemných zápisů.

Dnes je situace diametrálně odlišná. Komora je částečně povinným připomínkovým místem pro Finanční správu a další ministerstva. Dostáváme návrhy zákonů a výkladových pokynů k připomínkování dříve než v rámci běžného připomínkového řízení. Naše připomínky jsou oficiálně vypořádávány a máme možnost účastnit se projednávání novel v Legislativní radě vlády, Poslanecké sněmovně a Senátu. Zástupci Komory jsou také součástí různých pracovních skupin a komisí (s Milanem Skálou jsme byli součástí tzv. KANCLU neboli Komise pro aplikaci nové civilní legislativy, a měli jsme tedy možnost ovlivňovat výklady k nové soukromoprávní legislativě, a to i z hlediska daňových aspektů). Jednání Koordinačního výboru jsou oficiální a pravidelná, závěry jsou publikovány, a to i na stránkách Finanční správy, a umožňují tak i vytvoření nezbytné správní praxe. Komora má svou váhu a je významným subjektem, který nelze přehlédnout. Její odbor-

ná síla spočívá v ochotě jejích členů pracovat zdarma pro Komoru a její členy v této oblasti. Chci poděkovat všem, kdo se na této práci podílejí.

Časem se také ukázalo, že postupovat v oblasti legislativy samostatně je méně efektivní, než když spojíme síly. Proto jsme v průběhu uplynulých let navázali spolupráci s ostatními komorami a zástupci podnikatelské veřejnosti. Jde o jednu z priorit současného prezidia. V poslední době na tomto poli velmi úzce spolupracujeme především s Českou advokátní komorou, Hospodářskou komorou a Svazem průmyslu a dopravy či s Asociací malých a středních podniků a živnostníků ČR. Tato spolupráce nese plody. Když spojíme síly, je váha našich hlasů daleko silnější (jako v případě pověstných Svatoplukových prutů) a máme možnost věci více ovlivnit. Jako příklad působení těchto nových prostředků na vývoj legislativy především z doby „covidové“ lze uvést odvrácení nesmyslného záměru MPSV hlásit a odhlašovat zaměstnance do druhého pracovního dne (<https://www.kdpcr.cz/informace/zakon-ktery-mel-zamestnavatelum-ulevit-v-platbe-socialniho-pojisteni-vyrazne-zkomplikuje-prijimani-novych-zamestnancu>). Obdobně se nám podařilo odvrátit další nesmyslný záměr stejného ministerstva uložit zaměstnavatelům povinnost vést podrobné evidence dohod o provedení práce a dohod o provedení pracovní činnosti provázané s drakonickými sankcemi a povinnost hlásit nová a uvolněná pracovní místa (<https://www.kdpcr.cz/informace/aktuality/uz-jednou-zamitnute-prilepky-zakona-jsou-znovu-ve-hre-oslovili-jsme-proto-poslance>). Bohužel tento nápad je znovu „oprášen“ v rámci aktuálního daňového balíčku, a je zde tedy další výzva.

Zjistili jsme také, že nestačí uplatňovat připomínky pouze v rámci vnějšího připomínkového řízení, ale snažíme se být aktivní v průběhu celého legislativního procesu. Z tohoto hlediska naši odbornou pomoc zdarma nabízíme také nejen všem ministerstvům, ale i všem politikům napříč politickým spektrem. To znamená, že spolupracujeme jak s koaličními, tak opozičními politiky, ať již je u vlády kdokoliv. Snažíme se komunikovat i přímo se všemi poslanci a senátory. Úzce spolupracujeme s kolegy daňovými poradci, pokud jsou zvoleni za poslance či senátory. Bohužel v tuto chvíli v zákonodárných sborech je pouze jediný kolega, senátor Tomáš Golář. Nicméně spolupráce s ním na poli

legislativy je velmi přínosná a efektivní, za což bych mu chtěl tímto poděkovat. Zaměření legislativní činnosti na přímou spolupráci se zákonodárnými sbory je také jednou z priorit současného prezidia Komory. Proto jsme také navazovali spolupráci s předsedou rozpočtového výboru Josefem Bernardem a účastnili se jednání rozpočtového výboru u norem týkajících se daňové oblasti. Spolupracujeme také například s poslancem Kohajdou. To vše již nese ovoce. Podařilo se nám při projednávání daňového balíčku (zákon č. 609/2020 Sb.) zamezit tomu, aby navýšená sleva na děti nebyla dělitelná beze zbytku dvanácti, což by zbytečně zkomplikovalo a prodražilo mzdovou evidenci (<https://www.kdpcr.cz/informace/aktuality/podarilo-se-nam-zamezit-zbytecnym-komplikacim-v-oblasti-zdani>). Nebo u poslední novely ZDP (zákon č. 366/2022 Sb.) se při projednávání v Parlamentu uplatnil náš logický návrh, aby v případě, kdy u paušální daně poplatník zvolí vyšší pásmo, než které odpovídá jeho příjmu, bylo možné mu vrátit nejen rozdíl v dani, ale také v pojistném.

Samozřejmě ne vždy jsme úspěšní. Mnohokrát jsme upozorňovali na problémy a zbytečné komplikace, které nebyly odstraněny, a později se ukázalo, že jsme měli pravdu. Nicméně ve srovnání s počátky jsme dosáhli významného pokroku a často slavíme úspěchy. Následují konkrétní příklady:

Příklady úspěchů Komory v oblasti legislativy

Prvním příkladem je novelizace zákoníku práce, kterou jsme nedávno připomínkovali (sněmovní tisk č. 423). Naše dlouhodobá připomínka týkající se paušalizace nákladů v případě home office se do tohoto návrhu promítla. Úspěšně jsme prosadili několik dalších připomínek, např. možnost určení místa, odkud zaměstnanec vykonává home office v dohodě se zaměstnavatelem (s ohledem na daňové aspekty), a možnost volby režimu nákladů při home office (paušál, skutečné náklady nebo vzdání se nároku na náhradu nákladů ze strany zaměstnance). Bohužel jsme nezábránili administrativnímu zpřísnění v oblasti dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti, které vyplývá z evropských směrnic.

Nicméně jsme se s vedením Ministerstva práce a sociálních věcí dohodli na zřízení unikátního „Koordinačního výboru“, který nám umožní projednávat sporné otázky přímo s vedením resortu. Již jsme také předložili první sporné body (navazující právě na projednávanou novelu zákoníku práce) a proběhne i jejich projednání, kdy naší snahou bude zveřejňovat závěry podobně jako závěry „daňového“ KV. Daňoví poradci tak budou mít nově unikátní možnost tyto sporné otázky řešit přímo s vedením MPSV.

Druhým příkladem je naše aktivní angažovanost v souvislosti s tzv. válečnou daní (Windfall Tax). Navzdory tomu, že návrh této daně neprošel standardním připomínkovým řízením a nebyl nám oficiálně zaslán k připomínkování, podařilo se nám jej získat a naše připomínky uplatnit. Uvědomujeme si politickou povahu zavedení jakékoliv daně a Komora se zásadně nevyjadřuje k politickým otázkám. Nicméně z odborného hlediska jsme přesvěd-

čení, že pokud jde o zvýšení příjmů státního rozpočtu, měly by být uplatněny standardní mechanismy. Tato válečná daň je nesyrovým řešením, které zbytečně komplikuje již tak složitý daňový systém a přináší výkladové nejasnosti a aplikační problémy. I přes tato úsilí jsme nebyli schopni zabránit jejímu schválení, ale nadále se snažíme aktivně se podílet na této problematice a upozorňovat na případné problémy a nedostatky. Předložili jsme množství dotazů týkajících se této daně a dohodli jsme se s Finanční správou, že na ně budou postupně odpovídat. Odpovědi na dotazy k této oblasti lze dohledat na stránkách Finanční správy (<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/dan-z-neocekavanych-zisku/zatrideni-vybranych-cinnosti-podle-cz>, resp. <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/dan-z-neocekavanych-zisku/dotazy-a-odpovedi>).

Zapojili jsme se od počátku také do navrhované změny v oblasti paušální daně (nyní zákon č. 366/2022 Sb.). Upozorňovali jsme na úskalí modelu zvoleného MF a navrhovali alternativní řešení. Bohužel v tomto případě naše připomínky nebyly vyslyšeny, vládou zvolený koncept je příliš komplikovaný, přinese nejednoznačné situace a v některých ohledech i nelogická řešení. Nejhorší ale je, že jde proti základní myšlence paušální daně – jednoduchosti. Na tyto problémy jsme upozorňovali od samého počátku, v souladu s prioritami současného prezidia jsme naše připomínky dali k dispozici také poslancům napříč politickým spektrem a na vzniklou situaci upozorňovali i v médiích.

Agresi Ruska vůči Ukrajině jsme nejen odsoudili a poskytli humanitární dary, byli jsme rovněž iniciátory přípravy nové souvislé legislativy, do které jsme se také aktivně zapojili. Od počátku jsme byli v této oblasti lídry, a to v průběhu celého legislativního procesu. Výsledkem je pak zákon č. 128/2022 Sb. – neboli lex Ukrajina tax. K dané problematice jsme připravili také dva materiály, které byly projednány na Koordinačním výboru. Na náš návrh by mělo dojít k prodloužení platnosti této normy i pro rok 2023.

Velmi aktivně jsme přistoupili k připomínkování nové verze základního výkladového pokynu k dani z příjmů (pokynu GŘ D-59). Uplatnili jsme velké množství připomínek a zástupcům GŘ jsme je vysvětlili při osobním projednání dne 30. 6. 2022. Mnoho z nich bylo akceptováno.

Velmi aktivní jsme byli v „době covidové“. V rámci úzké pracovní skupiny jsme spolu s Tomášem Hajduškem a také s využitím pomoci a konzultace členů Odborného kolegia i jednotlivých daňových poradců měli možnost mnohdy v šibeničních termínech několika hodin připomínkovat návrhy Ministerstva financí. Z tohoto hlediska jsme byli v mnoha případech úspěšní. Např. se nám podařilo odladit kompenzační bonus tak, že šlo o jeden z mála funkčních programů skutečně pomáhajících podnikatelům. Povedlo se nám také v mnoha případech dopracovat liberační balíčky (např. návaznost na pojistné, „posunutí“ termínů pro podání příznání formou prominutí sankcí především za rok 2019, zohlednění všech případů apod.). Využívali jsme i podnětů od kolegů, které jsme následně řešili s GŘ a MF ČR, ať již formou výkladů, či změn v legislativě. V rámci interního webu pak byla zřízena speci-

ální část, kde je možné najít jak tyto podmínky a otázky, tak reakce MF ČR a GFŘ na ně včetně dopisů na jednotlivé ministry a reakce na ně (<https://moje.kdpcr.cz/odborne/dotazy-a-odpovedi-covidx201119>).

Prosadili jsme také zásadní připomínky k novele zákona o daních z příjmů umožňující zpětné uplatnění daňové ztráty (zákon č. 299/2020 Sb.). Tuto systémovou, logickou a správnou změnu jsme dlouho prosazovali. Po zohlednění našich zásadních připomínek je výsledkem ekonomicky logické řešení, které může pomoci podnikatelům nejenom v době pandemie, ale i v jiných podobných situacích. Jako významnou součást této změny bych připomněl možnost rozhodnutím poplatníka omezit délku prekluzivní lhůty v případě vzniku daňové ztráty. Sporné otázky týkající se této novinky jsme následně rychle vyřešili v rámci příspěvku projednaném na Koordinačním výboru (<https://moje.kdpcr.cz/odborne/koordinacni-vybor/archiv/clanek-3?id=291594&idpara=1¶c=2>).

Pracovali jsme také na pozitivních změnách v oblasti majetku, ať již jde o zvýšení limitu pro majetek a technické zhodnocení, či vypuštění kategorie nehmotného majetku ze zákona o daních z příjmů a plné převzetí účetního řešení. V této věci jsme po schválení příslušné novely ZDP (zákon č. 609/2020 Sb.) následně ihned jednali s GFŘ kvůli sporným výkladům týkajícím se těchto změn. O výsledcích jsme poté promptně informovali kolegy daňové poradce.

Velké množství práce bylo odvedeno také na připomínkách k zákonu č. 80/2019 Sb., který především implementuje do českého zákona o daních z příjmů směrnici ATAD. Jde např. o pravidlo daňové neuznatelnosti úroků, zdanění při některých přesunech majetku bez změny vlastnictví, nebo za stanovených podmínek zdanění některých zahraničních dceřiných společností v ČR. Netajím se tím, že mám ke směrnici ATAD značné výhrady. Zkušenosti ukázaly, že praktická aplikace není vůbec jednoduchá. Po schválení této novely jsme však nesložili ruce do klína a vypracovali jsme k praktické aplikaci množství dotazů, které jsme projednali se zástupci MF a GFŘ. Výstupy z tohoto jednání jsou k dispozici např. v rámci zápisů z jednání sekce DPPO.

Podařilo se nám v průběhu projednávání novely implementující směrnici ATAD (a to i při projednávání na LRV) změnit původní návrh formulace zákazu zneužití práva (nyní § 8 odst. 4 DŘ) tak, aby nešel nad rámec toho, co jako zneužití práva v současné době definuje relevantní judikatura.

U novely ZDP (zákon č. 170/2017 Sb.) jsme prosadili náš dlouhodobý logický návrh, aby technické zhodnocení mohl odpisovat také podnájemce či jiný oprávněný uživatel majetku.

Velmi aktivně jsme také vystupovali při projednávání poslední rozsáhlé novely daňového řádu (zákon č. 283/2020 Sb.). Podařilo se prosadit Komorou navrhované výrazné zjednodušení oblasti plných mocí pro podání daňového přiznání, vrácení nesporné části nadměrného odpočtu v souladu s nálezem Ústavního sou-

Nestačí uplatňovat připomínky pouze v rámci vnějšího připomínkového řízení, ale snažíme se být aktivní v průběhu celého legislativního procesu.

du, a to prostřednictvím zálohy na daňový odpočet, či snížení úroků z prodlení placených daňovým subjektem. Při projednávání této novely v Senátu se nám ve spolupráci především s naším kolegou senátorem Tomášem Goláněm povedlo odstranit některé velmi problematické návrhy MF, ať již v oblasti faktického posunutí termínu pro vrácení nadměrného odpočtu, penále placených správcem daně, či tolerančních lhůt při pozdním podání daňového přiznání či pozdním zaplacení daně.

Velký význam v oblasti legislativy přikládám také ochraně mlčenlivosti daňových poradců. Příkladem je novela zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní, která implementuje směrnici DAC 6, jejímž cílem je informovat správce daně o přeshraničních daňově úsporných schématech (zákon č. 343/2020 Sb.). Jde o další prolomení mlčenlivosti daňových poradců pod vlajkou boje proti daňovým únikům. Nicméně při projednávání a přípravě této novely jsme byli velmi úspěšní. Byť byly opět snahy jít nad rámec směrnice, docílili jsme toho, že daňový poradce musí pouze informovat klienta a jemu známé ostatní zprostředkovatele (ostatní poradce) o tom, že se na něj vztahuje zákonná mlčenlivost (např. účetní). Oznamovací povinnost tak plní poradce, který není vázán zákonnou mlčenlivostí, a pokud takový není, tak přímo klient. Ten si samozřejmě může pro účely zpracování tohoto oznámení najmout daňového poradce. Nejde však o povinnost, která by ze zákona stíhala přímo daňového poradce. Pokud se rozhlédneme po okolních státech EU, je nutné považovat způsob implementace této směrnice, a to i vzhledem k výši sankcí, za jednu z nejmírnějších verzí, a jde tedy o jasný úspěch Komory. Po schválení této novely jsme připravili množství výkladových otázek k aplikaci této nové povinnosti, které jsme opakovaně projednávali se zástupci GFŘ. Výsledkem jsou např. zveřejněné výklady k problematice aplikace směrnice DAC 6 (financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-zdanovani-prime-dane/dac6/dac6/doplneni-castych-otazek-a-odpovedi-k), ze kterých (na náš návrh) mj. vyplývá, že úkony zpracování přiznání, poskytování daňového poradenství, případně i posouzení, zda daná si-

tuace představuje oznamované schéma, nejsou samy o sobě přeshraničním daňově úsporným schématem, které by mělo být oznamováno.

Závěrem k této věci si dovolím trochu odlehčenou poznámku. Celkem by mě zajímalo, co bude obsahem např. takové směrnice DAC 11. Zřejmě půjde o to, že všichni potenciální daňoví poplatníci budou mít voperován povinně čip, který bude online monitorovat Ministerstvo financí a spolehliví plátcí jej budou moci na dvě hodiny denně vypínat a ti nejspolehlivější si budou moci určit, i kdy bude čip vypnut. A tak se zamezí všem i jen potenciálním daňovým podvodům. Kam ten svět spěje?

Velmi aktivní jsme byli při připomínkování projektu nového zákona o daních z příjmů. Stále jsme upozorňovali, že jistě neplatí, že jakýkoliv zákon bude vždy lepší než ten současný. A už vůbec nemá jít o změnu pro změnu. Jediným kritériem nesmí být to, že nová norma bude sice legislativně technicky dokonalá, ale výrazně nepraktická. Naopak pokud by vůbec měl být nový zákon o daních z příjmů (chybí mi i odborná diskuze k této otázce), musel by vycházet z praxe. Především se domnívám, že by měla být provedena podrobná a konkrétní analýza na základě stávající judikatury, výkladových problémů řešených ať již v rámci Koordinačních výborů, v rámci individuálních dotazů, či v daňové praxi. Na základě této analýzy by mělo být identifikováno to, co v současném zákoně působí největší problém, a naopak co bezproblémově funguje. Teprve na základě takové analýzy by mělo být rozhodnuto, jak se bude v tomto projektu dále pokračovat a zda je skutečně nezbytné přijmout novou právní normu, nebo bude dostačující novela stávajícího zákona. Teprve následně by se měl vyhotovit věcný záměr nového zákona a teprve na samý závěr paragrafové znění. Bohužel MF takto nepostupovalo. Jakákoliv analýza chyběla, vznikl „tajný text“, který někdo neviděl. I na základě našich připomínek pak MF z takto realizovaného projektu nakonec ustoupilo, což je dobře pro všechny. Z hlediska zásadních rekodifikací by dle mého mělo obecně platit, že by nová právní norma měla problémy odstraňovat, a nikoliv přidávat ty, které do této doby neexistovaly.

Závěr – jak postupovat v oblasti legislativy do budoucna

Ve výše uvedeném textu jsme se zaměřili na některé příklady naší legislativní činnosti a úspěchů v této oblasti. Je zřejmé, že Komora daňových poradců se aktivně angažuje ve všech fázích legislativního procesu, ať už jde o přípravu nových zákonů, novelizací stávajících předpisů, nebo připomínkování navrhovaných změn, a také ve výkladech a implementaci daňové a související legislativy. Spolupracujeme s různými subjekty, včetně Finanční správy, politiků a podnikatelských organizací, abychom hájili zájmy našich členů a daňovým poradcům přinášeli pozitivní změny v oblasti legislativy.

I přes výzvy a obtíže, kterým v této oblasti čelíme, jsme dosáhli mnoha úspěchů a přinesli pozitivní změny do daňového prostředí. Důležité je, že naše úsilí je oceněno a podporováno našimi

Budeme ještě hlouběji spolupracovat také s dalšími organizacemi a subjekty, abychom zajišťovali silný hlas a větší vliv na tvorbu legislativy.

členy. Budeme i nadále pokračovat v naší činnosti, sledovat nové návrhy a připomínkovat je v souladu s našimi zkušenostmi a znalostmi. Budeme ještě hlouběji spolupracovat také s dalšími organizacemi a subjekty, abychom zajišťovali silný hlas a větší vliv na tvorbu legislativy. Budeme komunikovat ze zákonodárnými sbory i jednotlivými poslanci a senátory.

Výzev v této oblasti, jak se ukazuje, nebude ani do budoucna málo. Namátkou lze zmínit projekt nového zákona o účetnictví, kdy se v této chvíli soustředíme především na připravovanou novou daňovou legislativu. Z tohoto hlediska trváme na tom, že nejprve je nutné vypořádat připomínky k návrhu nového zákona o účetnictví, na základě toho zpracovat znění (nikoliv pouze teze) vyhlášek a ty také standardně připomínkovat a teprve po vypořádání těchto připomínek připravit navazující změny v daňových předpisech. Také zdůrazňujeme, že novely daňových předpisů by měly navazovat na připravované změny v účetních předpisech a případně odstraňovat existující praktické problémy, a nikoliv přinášet zbytečné nové otázky pouze pod vlajkou toho, aby věc byla legislativně technicky dokonalá, byť doposud žádné praktické problémy nepřinášela. Uvidíme, zda MF bude schopno takto tento rozsáhlý projekt skutečně realizovat (je již jasné, že účinnost nebude rozhodně 1. 1. 2024 a datum 1. 1. 2025 je velkou otázkou), nebo např. dočasně zvolí „úspornou“ variantu, tj. třeba zapracování funkční měny do stávajících předpisů a umožnění některým poplatníkům při zdanění vycházet z mezinárodních účetních standardů.

Důležité bude také připomínkování navrhovaných znění právních předpisů u nedávno představeného úsporného balíčku a penzijní reformy.

Vaše připomínky a podněty jsou pro nás velmi důležité, a proto vás vyzývám, abyste se aktivně zapojili do naší práce v oblasti legislativy. Společně můžeme dosáhnout dalších úspěchů a přinést pozitivní změny pro dobro daňového poradenství a našich klientů. ■

Zkoušky jsou branou do profese (aneb jak na to, aby vedly i nadále k posilování členské základny)

Mgr. Šárka Lásková,
vedoucí oddělení členských
záležitostí KDP ČR

Než se z neobyčejného fanouška daní, který je s daněmi více než kamarád, stane profesionál a řádný člen Komory, musí za svou vášeň pořádně bojovat. Čeká ho nejen pilné studium daňových a souvisejících předpisů, propočítání nespočtu příkladů, pročtení a porozumění kupě profesních předpisů, ale především úspěšné složení kvalifikační zkoušky, kterou Komora ze zákona pořádá, s velkou chutí připravuje, organizuje a spravedlivě vyhodnocuje.

Pravidla pro konání profesních zkoušek daňových poradců určují zákon č. 523/1992 Sb. a Zkušební řád KDP ČR. Kdo jsou ale zkušební komisaři, jak se připravují písemné části zkoušek a proč je kvalifikační zkouška vůbec nutná?

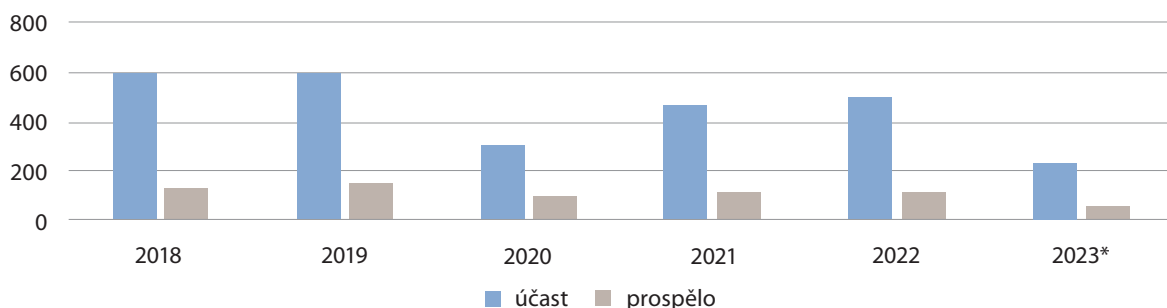
Zkušebními komisaři jsou především zapálení nadšenci, kteří kromě toho, že daním rozumí, je umí také zkoušet. Není totiž tak jed-

noduché sestavit zkušební příklad nebo položit a umět správně vyhodnotit odpověď na otázku v testu či u ústní části zkoušek. I zkušební komisaři se musí těmto dovednostem učit, přijímat kritiku od kolegů, když se jim otázka nebo příklad připravovaný pro zkoušky nepovede, studovat metody hodnocení a především se rovněž stále poohlížet po světě, zda způsob, jakým se u nich „doma“ zkouší, není zastaralý a nepřišel již čas s tím něco dělat.

Statistika úspěšnosti uchazečů o vykonání zkoušky z posledních let ani evidence členské základny nám neřeknou mnoho o tom, jaká vstupní zkouška pro profesní nováčky byla ani jací jsou oni sami. Z procentuální úspěšnosti zkoušek lze jen odhadnout, že stát se plnohodnotným členem a profesionálem je těžké, což je zajisté velice dobře. Do profese, která je a chce být prestižní, by se neměli dostávat lidé, kteří nejsou schopni se v daňových předpisech orientovat a správně je aplikovat na konkrétní situace. Takže hlavním cílem písemných zkoušek je zejména ověřit, že uchazeči problematiku chápou, a i když je v jejich dovednostech zatím sem tam nějaká malá či větší mezírka, která je stojí pár bodů hodnocení u písemné části, dovedou se vše do příští profesní prověrky doučit a v praxi pak už nezaváhají. Zájem o profesi neklesá, i když účast na zkouškách byla ve dvou covidových letech nižší než v letech předchozích.

Cílem zkoušek rozhodně není studenty a jiné daňové naděje od vstupu do profese odradit, ale ověřit, že jsou pro výkon profese jak odborně, tak osobnostně zralí. Neustále se vyvíjející

Počty účastníků zkoušek a zapsaných nových DP v letech 2018–2023

* Záznamy roku 2023 nejsou úplné, protože zatím neproběhly písemné ani ústní zkoušky podzimního termínu 2023

schopnosti umělé inteligence by možná mohly v budoucnu komplikovat život těm, kteří s ní nebudou umět spolupracovat, nebudou schopni fungovat bez papírů v novém elektronizovaném a digitalizovaném světě. I kvalifikační zkoušky se již připravují na přerod do nové podoby, kdy zadání a prostředí pro zápis řešení písemných částí bude v počítači a uchazeči budou muset místo do sborníků, ležících na jejich stolech v knižní podobě, sáhnout do svých znalostí a praktických dovedností při řešení úkolů.

Tak jak se mění forma podkladů, jež klienti předkládají daňovým poradcům k posouzení, a cesty, jak se k nim tyto podklady dostávají, jak je vyhodnocují a kam pak ukládají výstupy své práce, tak se rychle mění i fungování celých kanceláří daňových poradců. Jako je dnes pro daňové profesionály zcela běžné vyplňovat elektronicky daňová přiznání klientů, tak by se mělo stát běžným konání zkoušky v elektronické podobě. Zkušební komisaři, kteří o připravované změně vědí, si od tohoto kroku slibují menší pracnost při vyhod-

nocování písemných prací, kdy nebudou muset luštit rukou psaná čísla a texty, a převážnou část hodnotící práce za ně udělá technika.

Aby byl přechod k elektronickému zkoušení úspěšný, musí se řádně připravit. A tak v poslední době, častěji než kdy jindy, zasedá Kompletační komise složená ze zkušebních komisařů, která se zabývá otázkami, jak, co a proč zkoušet, v jakém prostředí a jak předejít organizačním a jiným úskalím. Členská základna dostává díky každoročním dvěma termínům zkoušek pravidelnou posilu, která zatím dokáže zdárně doplňovat řady daňových poradců za ty, kteří z profese díky věku odcházejí, a nedochází tak ke snižování počtu členů Komory a souvisejícímu omezování nabídky poskytování odborného daňového poradenství.

Přejme si, aby se přerod zkoušek do nové elektronické podoby podařil a aby se novými členy Komory stávali sami profesně zdatní, aktivní a pro daně zapálení jedinci. ■

Zamyšlení nad 30 lety vzdělávání

Ing. Jan Molín, Ph.D.,
daňový poradce č. 3261,
Ademia Consulting, s.r.o.

Úvod

Začalo to klubovými setkáváními daňových poradců a dnes máme k dispozici kvalitní a propracovaný systém vzdělávání, a to nejen daňových poradců. Jelikož ve svých řadách máme kvalitní a veřejnosti žádané lektory, rozšířila Komora své aktivity i na oblast vzdělávání odborné veřejnosti. Jak vyplynulo z nedávného průzkumu mezi daňovými poradci, téměř 90 % poradců, kteří se průzkumu zúčastnili, využilo některou z nabízených vzdělávacích aktivit. Široké možnosti vzdělávání tak přispívají ke spokojenosti daňových poradců se zázemím a podporou, které jim Komora poskytuje pro jejich činnost.

Změnila se i forma vzdělávání, zatímco v tzv. době předcovidové byly vzdělávací akce prezenční, za covidu, kdy prezenční akce nebyly možné, pokračovala Komora ve vzdělávacích akcích online formou a dnes už je návrat k čistě prezenční formě nemožný a každá akce si našla svou formu. Řada akcí se dnes uskutečňuje i hybridní formou, kdo chce, zúčastní se osobně, komu vyhovuje poněkud pasivnější přístup, vybere si možnost online přístupu.

Ing. Zuzana Rylová, Ph.D.,
daňový poradce č. 3912

A co nám vlastně Komora v oblasti vzdělávání nabízí?

Regionální klubová setkání a regionální školení

Jedním ze základních pilířů v oblasti vzdělávání pro daňové poradce jsou regionální klubová setkání. Jakkoliv se původně nejednalo o čisté vzdělávací akce, nýbrž spíše o platformu pro setkávání daňových poradců v jednotlivých regionech a možnost výměny informací a zkušeností, postupem času se „klubů“ přetvořily v klasická odborná školení. Toto dokládá i zmíněný průzkum mezi daňovými poradci, podle kterého naprostá většina kolegů vnímá regionální kluby právě jako platformu pro vzdělávání. Nespornou výhodou klubových setkání je jejich bezplatnost, kdy Komora plně nese veškeré náklady na jejich pořádání. Vzhledem k tomu, že jsou odborně garantovány regionálními zástupci klubů, jsou jejich obsah a osoba lektora přizpůsobeny požadavkům daňových poradců daného regionu.

V době covidu se všechna klubová setkání konala z pochopitelných důvodů online. Do budoucna bychom rádi dali prostor i pro plnění jejich původní role, tedy možnosti osobního kontaktu kolegů z daného regionu. Právě proto nám dává smysl, aby se regionální klubová setkání konala, pokud možno, prezenčně.

Regionální školení rovněž vycházejí z požadavků zástupců jednotlivých regionů a jsou další možností, jak poskytnout informace přímo v daném regionu. Na rozdíl od klubů nejsou bezplatná, nicméně jelikož jejich cena je kalkulována v podstatě jen na úroveň nákladů na jejich pořádání, jsou pro poradce stále výhodná.

Celorepubliková školení

Vedle regionálních klubových setkání patří do dlouhodobého portfolia tradiční celorepubliková školení. Dlouhou historii mají vícedenní semináře v Olšanci a Nymburku a zejména Nymburk si stále zachoval platformu osobního setkání poradců, kde na odborný program navazuje neformální část semináře a kvůli níž se do Nymburka každoročně poradci rádi vrací. Mladší je vícedenní seminář Tři věžičky, který byl původně zamýšlen jako seminář diskuzní na konkrétní předem daná témata. Jelikož diskutujících bylo málo, ale zájemců o daná témata hodně, stal se z něho klasický seminář. Jelikož je pořádán hned zkraje ledna, představuje příjemný vstup do dalšího pracovního roku.

Jiná školení jsou konána na *ad hoc* bázi a reagují na aktuální daňová témata, ať už v návaznosti na další novely daňových předpisů, judikaturu soudů, či aplikovatelnost v praxi.

Komora nabízí také vzdělávací cykly, které jsou obvykle pořádány ve spolupráci s vysokými školami (např. cykly právního vzdělávání pro poradenství pořádané s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy či s Právnickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně, nebo přednášky různých úrovní finančního účetnictví pořádané společně s Fakultou financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické v Praze).

Do budoucna u těchto osvědčených formátů nepředpokládáme významnější změny. Vnímáme však, že výlučně prezenční forma těchto vzdělávacích aktivit je minulostí. Řada z nás sice prezenční aktivity preferuje, řada z nás má ale raději pohodlí kanceláře či domova a vzdělává se online. Komora tak u každé z akcí (zejména s ohledem na její druh) pečlivě volí, zda se bude konat výlučně prezenčně či výlučně online, popř. kombinací obou způsobů (hybridně) tak, aby uspokojila preference všech daňových poradců.

Konference, odborné semináře, kurzy osobního rozvoje a jazykové kurzy

Mezi méně časté (ale zato mnohdy pravidelné) formáty vzdělávacích akcí patří konference a odborné semináře, které jsou obvykle pořádány s dalšími partnerskými organizacemi, jako jsou Slovenská komora daňových poradců, Nejvyšší správní soud, International Fiscal Association (IFA) ČR, Svaz účetních České republiky, Komora certifikovaných účetních atp. Těší nás i mezinárodní kon-

text těchto aktivit a rádi se podílíme na konferencích typu Česko-slovenské fórum, Daně bez hranic atp. Nabídka vzdělávacích akcí je rovněž doplněna o kurzy osobního rozvoje a jazykové kurzy.

Specializované online semináře

V letošním roce byla naplno spuštěna série pravidelných kratších online seminářů na dílčí témata. Semináře se konají na měsíční bázi (vždy každý třetí čtvrtek v měsíci), přičemž jejich obsahem je aktuální problematika týkající se zejména daní, účetnictví a profesních otázek. Jelikož se jedná o novou formu, těší nás dosavadní zájem o tyto semináře. Potvrzuje se, že v případě online vzdělávacích aktivit jsou obecně preferovány spíše kratší formáty, proto bychom v nabídce těchto seminářů rádi pokračovali a zařazovali zajímavá aktuální témata.

Vzdělávací akce pro veřejnost

Jelikož Komora spolupracuje s celou řadou velmi kvalitních lektorů ať už z vlastních řad daňových poradců, či z řad právníků, auditorů a dalších, pořádá vedle vzdělávání pro daňové poradce také vzdělávací akce pro veřejnost. Dlouhodobou historii mají zejména vícedenní kurzy určené pro přípravu na kvalifikační zkoušky na daňové poradce pořádané v Praze a Brně doplněné o seminář počítání příkladů z aktuálně proběhlých zkoušek. Kdo si na zkoušky ještě netroufá, ale má zájem o daňové poradenství a rád by získal kvalitní základy, tomu je určen komplexní program vícedenního kurzu Daňová abeceda. Pro ty, kteří se rozhodli profesně směřovat na dráhu daňového poradce, pořádá Komora i vícedenní kurzy Účetní abecedy. V případě změn daňových předpisů pořádá Komora pro veřejnost i jednodenní odborné semináře. Všechny kurzy pro veřejnost mohou za zvýhodněnou cenu absolvovat i daňoví poradci a takovéto opakování určitě není na škodu věci.

Pár slov na závěr

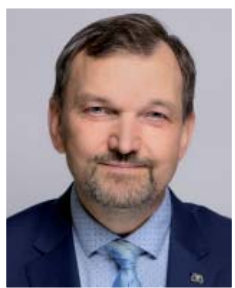
Z přehledu vzdělávacích aktivit Komory je zřejmé, že nabízené portfolio seminářů, kurzů, konferencí či jiných vzdělávacích akcí je velmi široké a ve srovnání s jinými profesními komorami nadstandardní. Do budoucna bychom rádi stávající vzdělávací možnosti rozvíjeli tak, aby nabídka vzdělávání byla nejen co nejširší, ale aby Komora jako doposud nabízela špičkové vzdělávací akce s kvalitními lektory.

V oblasti vzdělávání navíc před námi stojí nové výzvy, nová témata. V procesu přípravy je konsolidační balíček, blíží se rekodifikace českých účetních předpisů. I v těchto a dalších oblastech Komora připraví nabídku dostatečně pestrou tak, aby každý daňový poradce měl možnost si vybrat, co ho zajímá a co potřebuje.

Při ohlédnutí za těmi 30 lety se domníváme, že i když Komora není vzdělávací agenturou a není to její hlavní předmět činnosti, postupem času dokázala, že umí svým členům poskytnout kvalitní vzdělávání za velmi výhodných podmínek, a vytvořit jim tak dobré podmínky pro výkon profese. ■

Digitální Komora v čase

Nápis v kostele: „Neberte si do chrámu mobil. Není pravděpodobné, že by vám Pán zavolał, uslyšíte ho spíš v tichu. Chcete-li ho spatřit, napište mu SMSku, až budete řídit.“

MVDr. Milan Vodička,
daňový poradce č. 1366,
vedoucí Sekce IT KDP ČR,
člen TTC Europe

Výkon profese daňového poradce je na digitálních technologiích plně závislý. Otestovat pravdivost tohoto tvrzení lze relativně jednoduše, vypněte počítač i notebook, odložte mobilní telefon a tablet a zkuste zjistit, co vlastně můžete bez podpory IT realizovat. Mimochodem, tento stav se nazývá digitální detox a je používán jako terapeutický postup, kdy odblokování od světa informačních technologií působí blahodárně na zdravotní stav a nervovou soustavu.

Ale pohled do budoucna jasně napovídá, že naše závislost se v tomto smyslu nebude rozhodně snižovat, naopak poroste. Jak se vlastně vypořádává KDP ČR s nástupem digitalizace a co chys-

táme do budoucna? Hodně nám při rozhodování napomohl obsáhlý průzkum spokojenosti a názorů členů KDP ČR provedený společností B-inside, se kterým se v tomto čísle Bulletinu blíže seznamujete a z jehož výsledků budu dále citovat. Nebylo náhodou, že řada otázek se týkala využívání informačních technologií, spokojenosti s interním webem Komory, požadavků na jeho zlepšení apod.

Digitalizace profese

Byl by to dlouhý popis, jak neporovnatelná je daňově poradenská praxe z poloviny devadesátých let, kdy jsem skládal zkoušky, a prostředí, do kterého vstupují dnes nové kolegyně a kolegové. Odlišné ovšem není jen prostředí, ale i samotní daňoví poradci a jejich vztah k informačním technologiím.

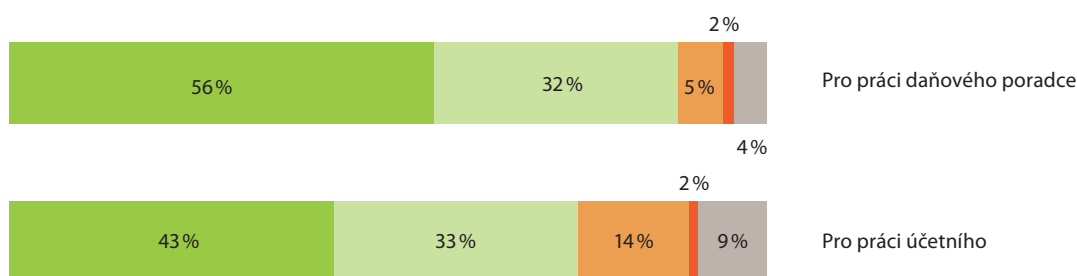
Potěšitelným zjištěním byl fakt, že naprostá většina členů KDP ČR chápe digitalizaci jako příležitost k dosažení vyšší efektivity i počtu klientů a nebojí se, že by představovala ohrožení jejich práce.

Výsledky průzkumu napověděly, že se projevují markantní rozdíly u otázek týkajících se digitalizace v závislosti na věkové kategorii respondentů. Pokud se např. podíváme na využívání

Je digitalizace příležitost nebo ohrožení práce?

Obrázek č. 1: Názory na digitalizaci jako hrozbu nebo naopak příležitost

- Určitě příležitost k větší efektivitě práce či možnosti obsloužit více klientů
- Spíše příležitost
- Spíše ohrožení
- Určitě jde o ohrožení – budu mít méně práce či klientů
- Nevím, nemám názor

Zdroj: B-inside (2023)

cloudových úložišť, jsou pro daňové poradce ve věku do 35 let dnes již převažujícím prostředím pro předávání dokladů s klienty (73 % dotázaných) i jejich následné ukládání (59 % dotázaných) a v porovnání s jinými věkovými skupinami je to zásadní odlišnost a výše uvedené procentuální hodnoty jsou vysoce nadprůměrné. Na této věkové skupině lze přitom pozorovat budoucí trendy v používání technologií, které musíme brát v potaz a přizpůsobovat tomu nabídku služeb pro členy Komory i chod kanceláře.

Digitalizace Komory

Zprovoznění nového Komorového informačního systému (KIS) propojeného na webové stránky přineslo další posun při přechodu do plně digitálního prostředí. Dobrým příkladem je Valná hromada, kdy procesy s ní spojené probíhají většinou již elektronicky a zcela automatizovaně, včetně udělování a akceptací plných mocí, rozesílání podkladů nebo potvrzování účasti. V listopadu 2022 jsme si pak ověřili, že umíme zrealizovat i plnohodnotnou Valnou hromadu digitálně, tedy distančně, v neposlední řadě i díky již zcela zaběhnutému systému hlasování pomocí chytrých telefonů nebo SMS zpráv.

Obrázek č. 2: Příprava studia na digitální Valnou hromadu 2022

Ke Komoře daňových poradců ČR dnes již neodmyslitelně patří prezentace na Facebooku, LinkedInu, Twitteru, ale také pravidelně zveřejňované podcasty, stejně jako online školení, webináře i zasedání různých orgánů KDP ČR pomocí technologií typu MS Teams nebo Webex.

Pořádáme konference zaměřené na otázky spojené s digitálním světem, nabízené často jak prezenčně, tak i online, témata jsou např. elektronické účetnictví, kyberhrozby a obrana proti nim anebo problematika sociálních sítí. Spolupracujeme přitom s partnerskými organizacemi i špičkovými profesionály v daném oboru.

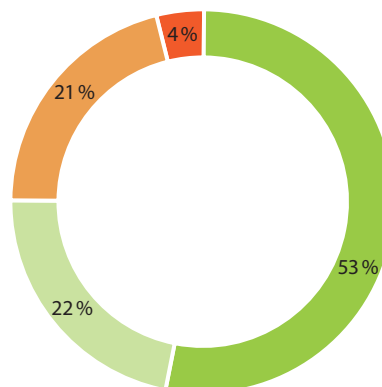
Interní web Moje KDP

Interní webové stránky doprovázejí daňové poradce téměř od samých počátků Komory, a i nadále jsou vnímány především jako cenný zdroj informací, ať již odborných (webová podoba ASPI, judikatura, Koordinační výbory ad.) nebo profesních (problematika AML, pojištění, kontinuální vzdělávání apod.), tak i o nabídce vzdělávacích a dalších akcí. Ve zmíněném průzkumu B-inside projevilo spokojenost s interním webem Moje KDP 75 % dotázaných, pro 86 % daňových poradců jsou přitom tyto webové stránky důležitou podporou poskytovanou ze strany Komory.

V této souvislosti je nutné zmínit jednu ze specialit webu KDP ČR, a tou je e-mailová konference, do které přispívá cca jeden a půl tisíce daňových poradců a která je excelentním a vysoce užitečným zdrojem informací a názorů na někdy i velmi složité otázky z praxe.

Obrázek č. 3: Názory na interní web moje.kdpcr.cz

Spokojenost s interním webem moje.kdpcr.cz

- Velmi spokojen/a (9–10 b.)
- Spokojen/a (8 b.)
- S výhradami (5–7 b.)
- Nespokojen/a (4 a méně b.)

Zdroj: B-inside (2023)

Nejčastějším požadavkem, jakým směrem by se měl vývoj interního webu ubírat, bylo zvýšení jeho přehlednosti, zlepšení vyhledávání a celkové zrychlení. Reakcí proto jsou aktivity směřující právě ke zmíněným funkcionalitám, využíváme přitom výsledky Google Analytics, které dokumentují návštěvnost jednotlivých částí webu, intenzitu a délku jejich využití, ale i to, jaký je neefektivnější způsob přilákání pozornosti uživatelů.

Digitální služby

Portfolio dostupných digitálních služeb je velmi široké a trh informačních technologií velice bohatý, a proto jsme pro další rozhodování, které segmenty by byly atraktivní pro naše členy, položili v rámci průzkumu B-inside otázku ohledně zprostředkování některých IT služeb.

Výsledky napověděly, že vítanou přidanou hodnotou by pro téměř polovinu členů bylo zajištění cloudových služeb, případně doplněných o obstarání dlouhodobé použitelnosti archivovaných digitálních písemností a dále nástroje pro distanční identifikaci a kontrolu klientů v rámci plnění povinností dle zákona proti praní špinavých peněz (tzv. AML).

Digitální budoucnost

Při pohledu na vývoj informačních technologií, digitalizaci společnosti a v poslední době nástroje umělé inteligence je zřejmé, že tempo neochabuje a profese daňových poradců, stejně jako výkon funkcí KDP ČR, se bez moderních technologií neobejdou.

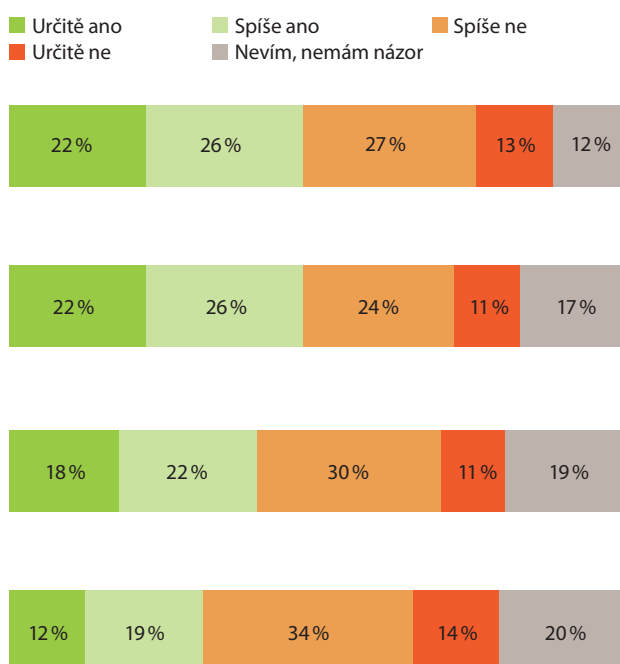
Zmíněné práce na interním webu mají za cíl zlepšení požadovaných parametrů, tedy rychlosti, přehlednosti a optimalizace

obsahu, ale nejen to. Valnou hromadou byl schválen investiční rámec pro vybudování základů komorového portálu, který bude primárně sloužit k digitálním právním úkonům vůči KDP ČR ze strany jak členů, tak i veřejnosti. Chceme jej propojit s centrálním národním identifikačním bodem – portálem Identita občana, a docílit tak vysoce hodnověrného zjištění totožnosti uživatelů. Ale to bude teprve první krok, další by měly následovat a zahrnovat právě funkcionality cloudových úložišť, dlouhodobé použitelnosti elektronických písemností a distanční kontrolu klientů v rozsahu AML zákona.

Edukativní činnost Komory bude dozajista zahrnovat i digitální svět, chystáme s partnerskými organizacemi další konferenci věnovanou informačním technologiím a nebude poslední tohoto druhu, aktuálních otázek je stále celá řada. Mezi ně patří i možnosti umělé inteligence, která je poslední měsíce žhavým tématem a my se o ni musíme zajímat nejen jako o případnou „konkurenci“, ale také jako o nástroj, který bychom se měli naučit optimálně využívat ve své praxi. Protože bude přibývat kolegů, pro které budou informační technologie představovat nejen základní pracovní nástroj, ale i komparativní výhodu při výkonu profese. Ve věkové kategorii do 35 let, zdá se, již takové převažují. ■

Byla by pro vás zajímavá nabídka KDP ČR na zprostředkování zvýhodněné nabídky na:

Obrázek č. 4:
Jak zajímavá by byla nabídka
KDP ČR na zprostředkování
IT služeb

Zdroj: B-inside (2023)

Rozhovor s prezidentem CFE

Ian E. Hayes, prezident CFE Tax Advisers Europe.
Rozhovor vedl **Ing. Radek Neužil, LL.M.**, tajemník KDP ČR

V poměrně nedávné době oslavila organizace CFE Tax Advisers Europe 60. výročí své existence. Jak vnímáte její roli při zastupování daňové profese v Evropě?

Než odpovím na Vaši otázku, dovoluji mi, abych poděkoval, a to hned dvakrát. Za prvé, že jste mě pozvali k tomuto rozhovoru u příležitosti 30. výročí založení Komory daňových poradců České republiky, k čemuž vám srdečně blahopřeji. Za druhé proto, že česká Komora společně s CFE před několika lety uspořádala v Praze konferenci k digitalizaci daňového poradenství, kde nám profesor Benjamin Alarie přednášel o kanadském systému Blue J Legal, který aplikuje umělou inteligenci na databázi daňových stanovisek a rozhodnutí s cílem předvídat výsledky soudních sporů. To mi otevřelo oči a uvědomil jsem si začínající nástup umělé inteligence v oblasti daní, což je téma, které řadím na přední místa svého seznamu témat, jimž je třeba věnovat pozornost.

Ve 20. století znamenalo daňové poradenství pro většinu daňových poradců jednání s vnitrostátními finančními úřady. Mezinárodní otázky byly ponechány v rukou několika specialistů v největších firmách a nadnárodních společnostech. Tito specialisté poskytovali výklady pro uplatňování smluv o zamezení dvojího zdanění, projednávali spory týkající se převodních cen a radili při strukturování transakcí s cílem dosáhnout co nejlepšího daňového výsledku. Poradci tehdy měli velmi odlišné názory na daňovou etiku a přístup k tzv. „vyhýbání se daňovým povinnostem“. Nyní se zdanění dotýká všeho, co děláme, a na daňové poradce jsou kladeny ty nejvyšší standardy, pokud jde o daňovou bezúhonnost a profesní chování.

V současné době jsou pro mnoho subjektů nejdůležitější daňové otázky, které se týkají většího počtu zemí. Hledání způsobů spolupráce při řešení rozdílů na obou stranách politické hranice, poradenství klientům v souvislosti s drobnými nuancemi při výkladu směrnic EU a dopadu daňového práva EU na země, které nejsou členskými státy EU (např. návrh SAFE a návrh tzv. Unshell směrnice proti zneužívání nečinných společností pro daňové účely), a hledání funkčního odůvodnění postupů v případech, kdy se daňové politiky tolik liší.

Organizace CFE nyní existuje a rozvíjí svoji činnost již sedmou dekádu. Během naší cesty jsme toho zažili mnoho, ale právě v tomto období, ve třetím desetiletí tohoto století, se její smysl bytí dostal do popředí. Stále více otázek daňové politiky a daňové praxe se

soustřeďuje v Paříži a Bruselu. Vzestup a rozmach globálních technologických obchodních možností, využívajících digitální systémy, které byly v 90. letech minulého století ještě v plenkách, odhalil nedostatečnost historických daňových systémů v plném rozsahu.

Národní daňové správy stále více spolupracují s OECD, Evropskou komisí a jejich specializovanými orgány, jako jsou např. Fórum daňových správ, Globální daňové fórum a Platforma Evropské komise pro řádnou správu daní. V rámci EU také CFE spolupracuje s Evropským parlamentem.

V současné době, kdy je mnoho daňových otázek vnímáno v globálních souvislostech, globální vládní organizace a zainteresované nevládní organizace stále více vyhledávají spolupráci se stejně zaměřenými profesními organizacemi, které mohou přinést do diskuse názory daňových poradců a jejich klientů.

To byla vždy oblast působnosti CFE a naše trvalá angažovanost, v mnoha případech s místem u jednacího stolu, nám umožňuje jednat s daňovými správami, politiky a nevládními organizacemi za rovných podmínek, provádět aktivní zastupování zájmů daňových poradců a iniciovat konkrétní projekty nadnárodního

významu. Znamená to, že názory CFE na daňové záležitosti jsou široce respektovány. Naše slova mají svou váhu. Jsme jedním z prvních míst, kam je možné se obrátit se žádostí o stanovisko nebo diskusi, když se zvažuje nová daňová legislativa nebo její úprava. V tomto je postavení CFE a jeho role jedinečná.

CFE má několik výborů a pracovních skupin, můžete stručně shrnout jejich práci?

V současné době pracujeme prostřednictvím výkonného výboru a dalších odborných výborů. Konkrétně se jedná o fiskální výbor, výbor pro profesní záležitosti, výbor pro daňové technologie a výbor nových daňových profesionálů. Členy výborů jsou zástupci členských organizací. To znamená, že názory CFE vycházejí z profesních organizací zastupujících přibližně 250 000 evropských daňových poradců.

Fiskální výbor se prostřednictvím svých podvýborů pro přímé a nepřímé daně zabývá všemi záležitostmi souvisejícími s daňovou legislativou a soudními spory. V daňové oblasti má CFE také pracovní skupinu pro judikaturu Soudního dvora EU, která představuje určitý stálý výbor daňových akademiků z řad předních evropských ekonomických univerzit, který zpracovává a zveřejňuje komentáře k významným rozhodnutím Soudního dvora EU.

Výbor pro profesní otázky se zabývá všemi záležitostmi, které mají vliv na výkon daňového poradenství. Jako příklad lze uvést oblast etiky, dohledu a vztahů s daňovými správami apod. Výbor se často zabývá profesními zásadami, které jsou vnímány jako faktory, dotýkající se výkonu profese s mezinárodními a globálními dopady.

Výbor pro daňové technologie a výbor nových daňových poradců jsou nejnovější výbory CFE a podle mého názoru jsou to výbory, na nichž spočívá budoucnost CFE. Technologický výbor se postupně zabývá různými digitálními tématy a upřednostňuje takové oblasti jako např. blockchain, problematiku umělé inteligence, kryptoměnová aktiva, které mají pro naše členy jasný daňový význam. Výbor nových daňových poradců byl založen s cílem, aby „otevřel dveře“ těm osobám, které se kvalifikovaly jako daňoví poradci během předchozích 10 let. Jsem potěšen, že náš první člen výkonného výboru pocházející z této skupiny Matěj Nešleha se stal členem vedení CFE od 1. ledna letošního roku.

Důležité je také zmínit partnerství s organizací AOTCA, což je naše sesterská organizace v Asii a Austrálii, a WAUTI, zastupující západní Afriku. Celkem to rozšiřuje počet zastoupených daňových poradců na tři čtvrtě milionu. Abychom mohli řídit spolupráci, kterou nám toto zázemí umožňuje, založili jsme Globální platformu daňových poradců (GTAP).

Daňové otázky se stále častěji projednávají na celosvětové úrovni a stejně jako daňové správy spolupracují v rámci dohod o volném obchodu a IOTA, tak i daňové poradní orgány vzájemně spolupracují v rámci CFE. Jsme jak prostředníkem pro své členy, tak i pro získávání názorů a stanovisek, k nimž se mohou všichni přihlásit.

Práce v CFE automaticky neznamená, že vždy panuje harmonická shoda, reflektujeme rozdíly v názorech, které mohou vzniknout v organizaci se značnou názorovou rozmanitostí. Snažíme se ale vždy dojít ke shodě. Máme status neziskové organizace a máme stále na paměti, že naše práce není určena jen pro naše členy, ale také pro zájmy všech daňových subjektů.

Jaké jsou v současnosti pro profesi daňového poradce největší výzvy?

Daňoví poradci vždy čelili výzvám, pokud jde o to, co dělají a jak to dělají. Je to přímý důsledek politického prostředí, v němž působí. Příští rok již budu vykonávat praxi daňového poradce půl století a daňové poradenství je pro mě stále nesmírně obohacující a příjemná profese.

Práce daňového poradce s sebou vždy nese něco nového v oblasti práva, metod práce nebo technologií, což pro mě bylo vždy osvěžující. V takovém prostředí vyžaduje posuzování klientských záležitostí často křížovou kontrolu toho, co je aktuálně použitelné. Realisticky vzato, daňoví poradci vždy žili v období neustálých změn, a co je nyní jiné, je právě tempo a hloubka změn, které nás ovlivňují.

Je proto skličující říci, že čelíme dvěma výzvám, které se pro některé kolegy mohou ukázat jako existenční. První z nich je aktivita Fóra daňových správ v oblasti digitalizace procesu výběru daní a přeshraniční interakce, která je zmapována v dokumentu Daňová správa 3.0, a druhou je prudký rozvoj umělé inteligence (AI) a to, co takový rozvoj znamená pro profesní odborníky na celém světě.

Tyto výzvy v oblasti profesních změn jsou větší a předvídatelnější než všechny, které jsem dosud viděl nebo zažil. Ve všech ohledech ovlivňují to, jak budou daně spravovány a jak s nimi budou nakládat kvalifikovaní odborníci a jak budou vnímány ve společnosti. Změny, které současná doba přináší, budou navíc pokračovat. Obě výzvy znamenají začátek trvalého období postupných změn, kdy se daně dostávají do ústřední role v procesu společenského a ekonomického vývoje společnosti. Změny probíhají pro mě s nečekanou rychlostí a umělá inteligence je podle mého názoru stejně určující pro vývoj lidstva jako vynález parního stroje, letectví, počítačů a objev DNA.

Proces zvažování a strategického rozvoje profese do budoucna bude vyžadovat podrobné a významné přehodnocení rolí, které daňový poradce nyní plní a bude plnit v budoucnu. Budeme muset přehodnotit pracovní vztahy s finančními správami. Pro mnohé to bude znamenat smíření se s tím, že tento „nový svět“ bude vyžadovat úpravu stávajících dovedností a získání nových dovedností nových. Změna přináší rizika i příležitosti.

Digitalizace má na tuto profesi významný dopad. Jak v této souvislosti vnímáte budoucnost naší profese?

Z toho, co jsem již uvedl, je možné usuzovat, že digitalizaci považují za hlavní faktor a hnací sílu změn v daňové profesi.

Přítom je však třeba být přesný. Digitalizace není pouhé převedení stávajících analogových systémů do digitálního média, i když i to může být počáteční součástí tohoto procesu.

Jedná se o sledování určitého směru, v němž jsou změny řízeny evolučním způsobem, což vede k daňovému systému, ve kterém finanční správa působí v pozadí a využívají se přitom specifické programy ke kontinuální interakci s programy z prostředí daňových subjektů (neboli, jak říká dokument Daňová správa 3.0, „přirozené systémy“). Údaje daňového subjektu budou shromažďovány a zaznamenávány podle toho, co se vztahuje k unikátní digitální identitě daňového subjektu, a budou pro finanční správu přístupné. Tím však proces nekončí. Digitalizace se bude nadále vyvíjet, přizpůsobovat stávající dovednosti a využívat dovednosti nové s tím, jak se budou objevovat.

Chtěl bych upozornit na dva klíčové prvky – zavádění nových postupů při správě daní v praxi nebude reálně možné bez pozitivní spolupráce a přispění daňových poradců, přičemž předpokládám, že každý národní stát bude mít nadále odlišné dílčí metody, software a postup vývoje. Jinými slovy, digitalizace bude vyžadovat zohlednění jak vnitrostátních, tak přeshraničních aplikací. To bude v první řadě spočívat na každém národním státu a v případě CFE na členských organizacích, a přestože neexistují žádné předem dohodnuté systémy nebo softwary, které by měly být použity, tak CFE má v úmyslu poskytnout odpovídající záštitu, pod kterou mohou naši členové spolupracovat a sdílet zkušenosti, takže se tento proces stane proaktivním vzdělávacím projektem, který nám umožní připomínkovat a zlepšovat návrhy a opatření daňových správ a koordinovat naše vlastní činnosti navzájem.

Domníváte se, že umělá inteligence znamená pro naši profesi spíše hrozbu, nebo příležitost pro její další rozvoj?

Ať se vám to líbí nebo ne, umělá inteligence je nyní běžnou součástí života. Advokátní společnost Allen and Overy má k dispozici program, pracující s umělou inteligencí, známý jako Watson+, který je k dispozici jako asistent pro odbornou práci a který lze vhodně použít např. při vypracování smluv nebo přípravě na soudní řízení. Znáám mnoho lidí, včetně sebe samého, kteří již téměř denně používají takové produkty jako Chatgpt, Bard a Bing, které lze s podporou umělé inteligence využít k zodpovídání dotazů, provádění výzkumů a rešerší a psaní dokumentů.

Představuje to nějakou hrozbu pro daňové poradce? Ano. V určitých oblastech daňové praxe a daňového poradenství zahrnující základní profesní úkony a zajištění souladu s právními předpisy to určitou hrozbu představuje. Bude třeba jí čelit přizpůsobením procesů a další odbornou analýzou možností využití. Dodržování tradičních metod shromažďování a zpracování informací s využitím lidské práce bude s ohledem na náklady na tuto práci neekonomické a nákladově neefektivní.

Stejně tak to znamená, že postupné změny ve správě daní budou předurčovat odpovídající změny v tom, jak budou daňoví poradci

pracovat s daňovými podáními, pokud budou ještě povinná, a jak budou zpracovávat a kontrolovat údaje, pokud taková podání již povinná nebudou.

První fází reakce na tyto hrozby je pochopení jejich podstaty a přijetí faktu, že změna je nevyhnutelná. Poté se naše otázky budou soustřeďovat na strategii a záměr, na to, zda a v jakém rozsahu jsou požadovány počítačové dovednosti, jaké školení bude nutné, a především na to, jak budou zaměstnanci reagovat.

Během tohoto období, které bude náročné, bude CFE spolupracovat se svými členy, aby pomohla identifikovat hrozby, zvážila a navrhla odpovídající vzdělávací akce a dostupnost potřebných dovedností, podpořila společnou práci a výměnu zkušeností a navázala kontakt s daňovými správami v souvislosti s dopady a důsledky procesu digitalizace.

Jedna z našich členských organizací, CIOT (Velká Británie), přišla v listopadu 2022 se specializovaným certifikovaným vzděláváním v oblasti daňových technologií s konkrétním záměrem poskytnutí odborné kvalifikace, která pomůže členům a jejich firmám v přechodu na digitální působnost. Očekáváme, že se brzy objeví podobné iniciativy i v našich dalších členských organizacích.

Nepochybuji o tom, že budoucnost daňových poradců je velmi pozitivní, i když v krátkodobém horizontu poněkud složitá. Osobně bych si přál mít k dispozici ještě mnohem více let, abych mohl zažít to, co se rýsuje jako období velkých změn, příležitostí a vzrušení.

Jak vnímáte význam profesních standardů, jako je etika, zásady profesního chování atd., které jsou nedílnou součástí profesních dovedností? Jaká je role CFE v této oblasti?

Řešení daňových záležitostí klienta je výsadou, která vyžaduje vysokou úroveň důvěry ze strany klienta. Tato důvěra vzniká pouze tehdy, pokud daňový poradce prokazatelně dodržuje a prosazuje etické profesní standardy ve svém chování a profesních postupech, a to nejen ve vztahu ke klientovi, ale také směrem k osobám jednajícím za klienta a pracovníkům daňové správy.

Aby mohli v některých zemích daňoví poradci profesně působit, je nutné, aby v nich podléhali regulaci, a přestože si zachovávají nezávislost při vyřizování daňových záležitostí svých klientů, je od nich požadováno, aby jednali nezávislým způsobem při uplatňování svého odborného úsudku. Jiné země nemají žádnou státní regulaci daňových poradců a žádné požadavky na to, aby byl daňový poradce členem nějaké uznávané profesní organizace.

Mnohé profesní organizace jsou samoregulační. Povolují používání profesního označení a vyžadují dodržování zveřejněných etických kodexů profesního chování. Mají své vlastní samoregulační kodexy a disciplinární orgány s pravomocí pokutovat, pozastavit členství, nebo dokonce vyloučit člena, u něhož se zjistí, že nedodržuje etické standardy vyžadované jeho členstvím v profesní organizaci.

Vzhledem k těmto rozdílům v praxi mnoha různých zemí, které zastupujeme, a vzhledem k mnoha dalším otázkám, které se týkají našich členů, hraje výbor pro profesní záležitosti v naší činnosti klíčovou úlohu. Ten také zpracoval dokument s názvem CFE Discussion Paper on Professional Judgment in Tax Planning – An Ethics Quality Bar for All Tax Advisers (Diskusní dokument CFE o odborném úsudku při daňovém plánování – etická laťka kvality pro všechny daňové poradce), který byl výsledkem mnoha jednání a debat, ale podařilo se v něm shrnout názory našich členů do smysluplného a realistického dokumentu.

V tomto kontextu je třeba zmínit návrh směrnice o zabezpečení rámce činnosti zprostředkovatelů (SAFE), která se konkrétně zaměřuje na poradce, umožňující daňové úniky a zneužívání daňových předpisů směrem do zemí mimo EU. V reakci na tento návrh jsme doporučili nejprve řádně vyhodnotit důsledky již přijatých opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem, a to před zavedením jakékoliv další regulace a kontroly, u které by se mohlo ukázat, že není ani důvodná, ani přiměřená. Odkázali jsme se v té souvislosti také na zmíněný dokument o odborném posouzení v oblasti daňového plánování. Jsme si však dobře vědomi toho, že se jedná o živé téma, kterému se budeme plně věnovat.

Pro CFE a diskusi k profesním otázkám jsou samozřejmě relevantní i další důležitá témata, dotýkající se např. oblasti práv daňových subjektů, správy daní, řízení, profesní regulace a přístupu k profesi ze strany států, prosazování boje proti praní špinavých peněz a stále častěji i záležitostí vyplývajících z výborů Evropského parlamentu (např. vyšetřování veřejných odhalení týkajících se daní – materiály Pandora Papers atd.), které mají významné reputační důsledky, pokud jde o vnímání profese daňových poradců.

Dokážete odhadnout, jak bude vypadat profese daňového poradce za pět let?

Dobrá otázka. Moje odpověď se do značné míry opírá o slovo „odhadnout“.

V předchozí části rozhovoru jsme diskutovali o hlavních vlivech, které budou mít vliv na změnu profese, ale zatím jsme se nezabývali rychlostí změny. Daňoví poradci přistupují ke změnám v podstatě konzervativním způsobem a mnozí se pohnou kupředu, až když jim nic jiného nezbude.

Někteří „průkopníci“ se chopí příležitosti být prvním tahounem v digitalizaci daní, zatímco jiní, a těch bude podle mého názoru většina, budou čekat, jak se vyvine situace a co udělá konkurence. Budou tak činit, protože mají určitou obchodní jistotu ve vztazích s klienty, a budou pracovat podle míry naléhavosti, která se bude odvíjet od postupu na straně finančních správ.

Předpokládám, že postoj k umělé inteligenci bude velmi odlišný. Vzhledem ke schopnosti systémů umělé inteligence učít se neuvěřitelnou rychlostí a vzhledem k objemu investic, které plynou do výroby funkčního softwaru přizpůsobeného schopnostem umělé inteligence, je vysoká pravděpodobnost, že již v brzké

době bude k dispozici sada nástrojů, které budou pomáhat daňovým poradcům při vyřizování daňových záležitostí klientů.

Doufám, že se do té doby dočkáme zavedení regulačních opatření, jejichž cílem bude omezit využívání umělé inteligence k nekalým účelům a zabránit jejímu nekontrolovanému šíření.

Domnívám se, že klienti se budou zdráhat bezvýhradně přijímat automatizované názory a stanoviska pro zajištění souladu s daňovými předpisy, které fungují nezávisle na jejich daňových poradcích. Bude existovat nedůvěra k zásahům finančního úřadu do „přirozených systémů a kontaktních míst“ daňových subjektů, což je faktor, který bude hrát roli ve stále potřebě mít profesionálního daňového poradce, který povede daňový subjekt „za ruku“.

Budu-li realistou, očekávám, že vzniknou programy s umělou inteligencí, které budou pravděpodobně fungovat bez profesního dohledu. Tyto programy budou pravděpodobně provozovat daňoví manažeři kvalifikovaní ve starších tradičních systémech, v mnoha případech se bude jednat o osoby, které již nejsou zaměstnány v profesních organizacích ani registrovány u takových organizací, resp. u finančních úřadů. Již nyní se diskutuje o tom, jakým způsobem mohou tyto projekty podléhat dohledu.

Stručně řečeno, profesionálního daňového poradce roku 2030 vidím jako kvalifikovaného a specializovaného daňového odborníka, jenž je technicky způsobilý a schopný zvládnout potřeby převážně digitalizovaných systémů. V rámci svého odborného vzdělání bude mít určitý stupeň technické odborné přípravy a bude si vědom schopností a omezení technologických nástrojů, které má k dispozici.

Klíčovou součástí bude schopnost každodenní práce s asistenty podporovanými umělou inteligencí, kteří budou sledovat rizika, příležitosti a hrozby při plánování struktur, řešení souladu s předpisy a vypořádání daňových povinností. Podle mého názoru je nyní, kdy vstupujeme do tohoto období aktivního profesního vývoje, velmi důležité realisticky zhodnotit budoucnost a její výzvy, abychom byli co nejlépe připraveni využít nadcházející příležitosti a připravit se na další desetiletí pokroku.

Mohu Vás požádat o nějaké přání pro Komoru u příležitosti 30. výročí?

Žijeme ve světě, kde je „narušitel“ klíčovým účastníkem pokroku. Technologický pokrok přichází rychle a v robustní míře, a kdo se tomuto tempu nedokáže přizpůsobit, tak jednoduše neuspěje.

Na pozadí těchto skutečností přeji Komoře daňových poradců ČR, aby si vaši členové moudře uvědomili, jak důležití jsou pro své klienty a pro daňový systém, aby měli dost trpělivosti a empatii spolupracovat s daňovými správami a pomáhat svým klientům při řešení jejich těžkostí v souvislosti s nezbytným přechodem na digitalizovaný daňový systém, a aby s noblesou přijali svou roli v příštích 30 letech působit jako jediná reálná pojistka proti daňové anarchii. Stručně řečeno, přeji vám pravý opak známé čínské kletby – tedy: „Kéž byste žili v poklidných časech!“ ■

30. výročí Komory daňových poradců ČR – společenský večer

V pátek 26. 5. 2023 oslavila Komora daňových poradců ČR 30. výročí svojí existence.

Z ohlasů účastníků lze dovodit, že se společenský večer v Brně v hotelu International vydařil a oslava proběhla ve velmi přátelské a uvolněné atmosféře doplněné bohatým doprovodným programem. Rozmanitost prostor nabídla mnoho možností, jak si užít večer. V každém ze sálů bylo připraveno překvapení v podobě pestrého programu a kulinářských zážitků. Bylo myšleno i na klidové zóny pro ty, kteří si chtěli nerušeně popovídat s kolegy.

Moderátorem večera byl Jiří Plamínek, svá vystoupení pak předvedli moderní iluzionista Robert Fox, klavírista František Jeřábek, TOP Band Jana Smolíka, Zuzana Gamboa & Band, cimbálová muzika Klaret, Hana a Petr Ulrychovi se svými Javory a slovenská skupina No Name. Po půlnoci pak hosté zhlédli vystoupení Zuzana Gamboa Latino Show v brazilském stylu a celé setkání bylo zakončeno diskotékou se zkušeným DJ Folteenem.

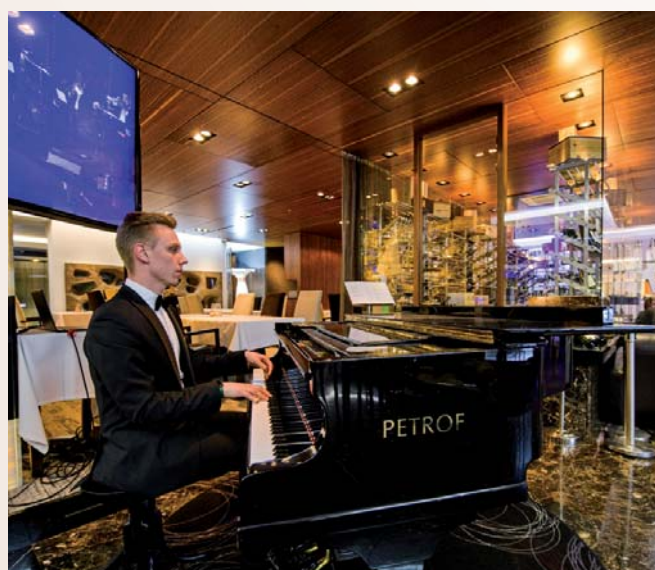

Doprovodný program – výlety

V sobotu 27. 5. 2023, den po oslavách 30. výročí Komory, bylo v rámci navazujícího doprovodného programu vypraveno na výlety 202 daňových poradců a jejich hostů. Ať individuálně na prohlídku vily Tugendhat, nebo Stiasni, či organizovaně autobusem a parníkem na Prýgl (Brněnská přehrada) a hrad Veveří, či minibusy po nejznámějších brněnských vilách, Špilberku a jiných krásách města Brna. Anebo pěšky spatřit to nejznámější a nejhezčí z centra města a poslechnout si pověsti s městem Brnem spojené. Vše umocnilo slunečné, téměř letní, počasí, které také přispělo k pohodové náladě účastníků.

Pěší výlet po centru Brna

Výlet za významnými vilami

Výlet na Brněnskou přehradu a hrad Veveří

NOVÝ ZÁKON O ÚČETNICTVÍ Z PRVNÍ RUKY

**Společná konference
Komory daňových poradců ČR
a Svazu účetních ČR**

» **Termín:**
31. 10. 2023
10 — 17 hod.

» **Místo konání:**
Hotel DUO
Teplická 492, 190 00 Praha 9
(bude pouze prezenčně)

Prezentace nového zákona formou přednášky
a navazujících panelových diskusí zaměřených
na neziskový sektor a digitalizaci.

» **Pro koho:**

Konference je určena pro daňové poradce,
účetní, jejich spolupracovníky a širokou
veřejnost, která se aktivně zajímá o problematiku
zdaňování a účetnictví.

» **Cena:**

4 500 Kč

Daňoví poradci mohou využít
letošní mimořádnou slevu 30 %.

12. října 2023

9:30 - 17:30

WEB & SOCIÁLNÍ SÍTĚ

V PREZENTACI DANÍ A DAŇOVÝCH PORADCŮ

3. ročník **kybernetické konference** tentokrát o tom, jak zlepšit interní komunikaci v poradenských firmách, jak se prezentovat na webu a na sociálních sítích a jak podnikatelé vnímají daňové poradce a aktivity Finanční správy.

prezenčně

hotel DUO, Teplická 492
190 00 Praha 9

online

živý přenos přes platformu
Zoom

obsah

tři odborné panely a diskuse s odborníky

Zkušenosti poradenských firem a institucí s využíváním digitálního prostředí k PR, k prezentaci a propagaci daní a daňového poradenství.

Zkušenosti a očekávání u profesní prezentace a propagace v kybernetickém prostoru.

www.kdpcr.cz/kyberneticka-konference-2023

Konferenci pořádá Komora daňových poradců ČR. Akce je určena zejména pro daňové poradce a osoby profesně zaměřené na daně a účetnictví včetně podnikatelské sféry a státní správy.

[↶ zpět na obsah](#)

www.kdpcr.cz